

PREDDVOR

www.preddvor.si

Glasilo Občine Preddvor | številka 4 | december 2021

Spremljajte naše aktivnosti tudi na naši Facebook strani

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE, Z.O.O.
Slovenska cesta 2, 4207 Cerklje
Tel.: 04/252 90 10
info@kzcerklje.si, <http://www.kzcerklje.si>
CERKLJE, Slovenska cesta 2, tel.: 04/252 90 20

KC CERKLJE, Slovenska cesta 2, tel.: 04/29 26 750
VOKLO, Voklo 98, tel.: 04/251 91 41
MORAVČE, Vegova ulica 7, tel.: 01/834 56 84
ŠENČUR, Kranjska cesta 2, tel.: 04/251 91 40
KOMENDA, Zadruga cesta 2, tel.: 01/834 56 80
BLAGOVICA, Blagovica 10, tel.: 041/370 437

*Vsem strankam želimo
vesele božične praznike
in srečno, zdravo ter
uspešno novo leto 2022.*

**V CVETLIČARNI
NUDIMO:**

- lončnice
- šopke
- rezano cvetje
- poročne aranžmaje
- aranžiranje
- žalni program

VSE ZA PTICE POZIMI

hrana za zunanje ptice, lojne pogače, semena sončnic

DOMAČE DOBROTE:

suhe mesnine • sveži siri • domači štruklji • domači piškoti • testenine • likerji • vino ...

VSE ZA KOLINE

začimbe, špile, ajdova kaša, riž ...

Zimska akcija Osvežite dom z Gorenjskim glasom

14 dni brezplačnega časopisa

Gorenjski glas je izredno priljubljen časopis, ki izhaja vsak torek in petek. Naročniki komaj čakajo, da ga dobijo v nabiralnik in izvedo, kaj je novega v njihovem domačem kraju in v naši regiji. Teh novic ni mogoče najti nikjer drugje!

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Želimo si, da bi se bralci na lastne oči prepričali, da je Gorenjski glas odličen časopis, in postali njegovi naročniki. Poleg brezplačne dostave naročnina prinaša tudi številne popuste in darilo. Če želite Gorenjski glas bolje spoznati, se lahko odločite za dvotedensko brezplačno prejemanje časopisa brez vseh obveznosti. Pišite na narocnine@g-glas.si ali pokličite na tel. št. 051 682 217 in pustite podatke za dostavo. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in vam predstavili prednosti za naročnike.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

11

STRAN 11**Gibalni in motorični otok Suh-a**

Ideja in pobuda zanj sta vzkli v Krajevnem odboru Preddvor, ki je v okviru občinskih finančnih sredstev, namenjenih projektom krajevnih odborov, zamisel tudi realiziral.

STRAN 12**Slovenski zajtrk razširili v teden tradicionalnih jedi**

Tretji petek v novembru je letos, že enajstič po vrsti, potekal projekt Tradicionalni slovenski zajtrk. Letošnje leto je bil slogan dogodka Zajtrk s sadjem – super dan!

16, 17

STRAN 16 IN 17**Moja duša je doma tu**

Grofica Jutta Auersperg je skupaj s svojim bratom zadnja potomka lastnikov gradu Turn. Ob obisku v Preddvoru se je z njo pogovarjala Ivka Sodnik.

STRAN 20**Kenijcem se nikamor ne mudi**

Konec avgusta se je pet mladih Slovencev v okviru programa mladinskega misijonskega prostovoljstva POTA odpravilo v Lodwar v Keniji. Med njimi je bila tudi Bašljanka Kladija Rakovec.

20

STRAN 25**Darinka Kostadinović, grofica Karolina Preddvorska**

Kar je bilo včeraj, je zgodovina, jutri se bo zgodil še, ko se zbudim, obstaja samo čas tu in sedaj. Čeprav je v preteklosti rada in z veseljem hodila v službo, ima, odkar je v pokoju, več časa zase in moža Gorana.

STRAN 26**Maja Povšnar je svetovna prvakinja**

Na svetovnem prvenstvu v ju-jitsuju je 27-letna Maja Povšnar iz Kokre prejela mesec osvojila naslov najboljša v svoji kategoriji ter se uvrstila na svetovne igre.

www.visitpreddvor.si
PREDDVOR

PREDDVOR je priloga časopisa **Gorenjski Glas**

PREDDVOR (ISSN 2670-6687) je priloga Gorenjskega glasa za Občino Preddvor, izhaja štirikrat letno, urednica Alenka Brun (alenka.brun@g-glas.si), odgovorna urednica Marija Volčjak, oblikovanje Matjaž Švab, oglasno trženje Janez Čimzar (janez.cimzar@g-glas.si, 041/704 857). Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (info@g-glas.si, tel. 04/201 42 00). Tisk: Tiskarsko središče, d. o. o. Distribucija Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Preddvor izhaja v nakladi 19.000 izvodov, brezplačno ga prejema vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v občini Preddvor, priložen je tudi izvodom Gorenjskega glasa. Na naslovnici: Decembrska okrasitev centra Preddvora. / Foto: Tina Dokl

Turizem ribjih doživetij

Končno podobo na novo urejenega zahodnega brega jezera Črnava si že lahko predstavljamo.

.....
Alenka Brun

V okviru projekta Turizem ribjih doživetij, za katerega ima Občina Preddvor odobreno 85-odstotno sofinanciranje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, urejajo obalo na občinskem zemljišču. Projekt je težak slabih tristo tisoč evrov, ureditev zahodnega brega jezera Črnava pa je prevladujoča naložba. Glavni cilj projekta je razvoj turistične ponudbe aktivnih ribjih doživetij oziroma aktivnejše dogajanje na in ob preddvorskem jezeru, kamor

Pred slabim mesecem dni je bil pogled na obalo jezera že precej drugačen.

seveda sodi tudi ribja kulinarika. Širše gledano, bi se s tem ustvarjalo tudi celovito območje zelenega ribjega turizma.

Dela so začeli izvajati avgusta letos. Ploščadi so narejene, tudi pontonski pomoli, ureja se okolica s pešpotjo, igrali, zasajena so nova drevesa. Večnamenski objekt oziroma neke vrste informacijska točka je postavljena, enako velja za sanitarije. Če se ob jezeru sprehodite, si že lahko predstavljate končno podobo urejenega jezerskega brega. Prva faza je tako »pod streho«, z drugo začenjajo naslednje leto – namenjena bo izdelavi promocijskega videa na temo rib, vode in narave ter nakupu opreme za doživljanje vode, kot so na primer supi. Predvideno je tudi praznjenje jezera Črnava.

Začelo pa se je z razmišljanjem, da bo treba obalo jezera Črnava urediti. Dali so tudi pobudo na BSC Kranj, da bi jim priskočili na pomoč s sredstvi, in tako se je rodila ideja Turizma ribjih doživetij. Pri projektu sodelujejo še nekateri drugi deležniki, med njimi tudi Zavod za turizem Preddvor. Projekt se mora zaključiti do leta 2023.

Obdarovanje otrok

Tudi letos je Božiček pripravil darila za otroke s stalnim prebivališčem v občini Preddvor. Starše z otroki od drugega do šestega leta starosti vljudno vabimo, da darila prevzamete v gradu Dvor 26. decembra 2021 po naslednjem razporedu:

- Bašelj: 10.00–10.30
- Spodnja, Srednja in Zgornja Bela: 10.30–11.00
- Breg ob Kokri, Možjanca, Tupaliče: 11.00–11.30
- Mače, Nova vas, Potoče: 11.30–12.00
- Preddvor: 12.00–12.30

Prosimo vas, da se držite navedenih ur in v prostor vstopate ločeno po družinah. V grad boste vstopali skozi glavni vhod, izhod bo na grajsko teraso.

Obdarovanje se bo izvajalo v skladu s splošnimi priporočili NIJZ. Prosimo vas, da s seboj prinesete potrdilo o prebolelosti oziroma cepljenosti ali negativni izvid testa na covid-19 ter osebni dokument. Za ustrezno varnostno razdaljo ter razkuževanje bo poskrbljeno, vas pa prosimo, da se tudi sami držite varnostnih ukrepov ter nosite masko.

V primeru, da ta dan ne morete prevzeti darila, bo to še nekaj časa na voljo na občini. Za naknadni prevzem pokličite v tajništvo občine (04 27 51 000), da se dogovorimo za uro prevzema.

Denar so namenili vrtcu

Občina Preddvor je letos sredstva za novoletne voščilnice namenila vrtcu pri Osnovni šoli Matije Valjavca za izdajo Praznične zbirke iger in drugih aktivnosti za otroke, stare od tri do šest let.

*Čudeži obstajajo.
Le verjeti je treba vanje.
Naj bo novo leto polno čudežev za vse.*

*Drage občanke in občani,
želimo vam prijetne praznike
v objemu vsega lepega,
obdane z zdravjem,
srečo in medsebojno ljubeznijo.*

Srečno 2022!

Župan Rok Roblek, občinski svet in občinska uprava

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

.....
Rok Roblek, vaš župan

Na leto 2021 bo verjetno vsak imel svojevrstne spomine. V splošnem nas kot družbo še vedno zaznamuje spopad z virusom, ki ga bolj ali manj uspešno obvladujemo.

Mineva leto, ki smo ga v občini Preddvor zaključili predvsem z mnogimi projekti, hkrati pa smo se izjemno trudili pri načrtovanju novih, za Preddvor še kako pomembnih in strateških posodobitev, ki nas čakajo v prihodnjih letih.

Kaj nam prinaša prihodnje leto?

Zagotovo bodo naslednja leta prinesla največje premike v zadnjih nekaj letih.

Ne samo zaradi sredstev, ki smo jih bili deležni, temveč tudi zaradi razrešitve vprašanj, ki so terjala nekaj let, da so dozorela, danes pa predstavljajo jedro posodobitev občine Preddvor v prihodnjih letih.

Mineva leto, ki smo ga v občini Preddvor zaključili predvsem z mnogimi projekti, hkrati pa smo se izjemno trudili pri načrtovanju novih, za Preddvor še kako pomembnih in strateških posodobitev, ki nas čakajo v prihodnjih letih.

Največja investicija je dograditev Osnovne šole Matije Valjavca z ureditvijo sodobnih prostorov za izvajanje športa. Poleg tega je projekt pomemben z vidika ureditve šolske prehrane z novo jedilnico in petih novih učilnic, ki bodo zadostile prostorskim potrebam šole.

V pospešenem teku urejamo dokumentacijo v zvezi z umestitvijo obvozne ceste mimo naselja Hrib proti Potočam. V juliju je bila izdelana stro-

Rok Roblek / Foto: Tina Dokl

kovna zasnova in predstavljena študija o izvedljivosti in umeščanju v prostor. Predstavljene so bile nove trase, v novembru pa je bila imenovana strokovna medresorska skupina, ki naj bi rešitev predlagala v pol leta.

Leto 2022 prinaša težko pričakovano rešitev vodooskrbnega vprašanja za naselje Možjanca. Prav tako bo nova vodovodna infrastruktura zgrajena v naselju Mače, kjer bomo hkrati urejali še fekalno kanalizacijo, telekomunikacijsko in elektro infrastrukturo ter seveda cesto. Za izvedbo obeh projektov imamo že izbranega izvajalca, s katerim smo pred kratkim podpisali pogodbo za izgradnjo. Za oba projekta smo prejeli več kot šeststo tisoč evrov sredstev iz evropskih skladov.

Nadaljujemo gradnjo nogometnega igrišča, kjer so dela zaradi vremenskih razmer malenkost zastala. Pomembno je namreč, da dela izvajamo ob ugodnem vremenu, kar bo omogočalo dobro igralno podlago brez kasnejšega posedanja terena.

Letos smo zaključili prvo fazo pločnika in kolesarske steze med Preddvorom in Belo, nadaljuje se gradnja na Srednji Beli, prihodnje leto pa želimo

pločnik narediti še do Kračmanove domačije na Srednji Beli.

Modernizacija državne ceste se bo izvedla do konca leta; ker je bil projekt izjemno zahteven, bo zaključek izvedbe še v januarju prihodnjega leta, hkrati pa je izvajalec že začel gradnjo pete faze kanalizacije v Tupaličah, ki obsega spojitev fekalnega in meteornega kanala ter ureditev ceste do križišča proti Možjanci. Upamo, da sklopu tega projekta razrešimo tudi vprašanje hodnika za pešce.

Izzivov nam ne zmanjka. Letošnje leto je luč sveta ugledalo ogromno projektov, za katere verjamem, da smo tudi kot občani lahko izjemno ponosni nanje.

Prazniki so pred vrati in vsi že nestrpno čakamo, da se leto obrne. Pa vendar se vprašajmo, ali si bolj želimo, da se novo začne ali da se staro zaključi. Čas hitro mineva in z vsakim svojim dejanjem puščamo sledi. Nekatere so trajne, nekatere skopnijo kot stopinje v snegu. V življenju je pomembno puščati sledi, ki so trajne in smo nanje ponosni. Preteklost nam bo tako vedno v ponos, prihodnost pa vedno priložnost za nove izzive.

Zapisali razmišljanja o miru

Tema letošnjega, že desetega Natečaja za najboljše ljubezensko pismo med mladimi v Sloveniji je bila ljubezen do miru. Skupno se je nanj odzvalo 152 mladih.

Maša Likosar, foto: Tina Dokl

Natečaj je letos spodbudil 101 osnovnošolca in 51 srednješolcev, da so v pismu zapisali svoja razmišljanja o miru. »Velik odziv mladih je dokaz, da je pisanje pisem v klasični obliki tudi v času moderne tehnologije še vedno izziv,« je dejala ddr. Mira Delavec Touhami, idejna vodja natečaja in predsednica KD Josipine Turnograjske, ki natečaj razpiše v sodelovanju z Občino Preddvor in Zavodom za turizem Preddvor. Letos sta bila med prvimi desetimi v kategoriji osnovnošolcev tudi dva Preddvorčana – Jernej Volčjak, ki je bil četrti, in Teja Markun, ki je zasedla sedmo mesto. »Mir je v časih, ko je svet zajela epidemija, še toliko bolj zaželen in nujen. Menim, da bi morali na miru temeljiti vsi medčloveški odnosi,« je povedal Jernej; Teja pa: »Zavedati bi se morali, da mir ni samoumeven, in morda bomo šele tedaj, ko ga ne bo, spoznali, kako pomemben je za naš obstoj.«

Prvo mesto sta si pripisali Maja Bizjak z OŠ Danile Kumar Ljubljana med osnovnošolci in Eria Skrt s I. gimnazije v

Idejna vodja natečaja ddr. Mira Delavec Touhami s Tejo Markun in Jernejem Volčjakom, ki sta se uvrstila med deseterico najboljših v kategoriji osnovnošolcev.

Celju med srednješolci. »Enajsti literarni natečaj naslednje leto čaka vsebinska in izvedbena prenova, poleg tega bomo prvič razpisali tudi natečaj za najboljšo pesem med mladimi v Sloveniji,« je še povedala Mira Delavec Touhami.

Bukovniku z Bele v spomin

Alenka Brun

Novembra so na Zgornji Beli pri Kosmatovi kapelici slavnostno odkrili spominsko ploščo Matiji Nagliču, pomembnemu predstavniku slovenskega pismenstva v prvi polovici 19. stoletja, ki je deloval po vzoru bukovnikov na Koroškem. Naglič se je rodil leta 1799 in umrl v letu 1854. Živel je na Zgornji Beli pr' Kosmat in tudi pokopali so ga v domačem okolju. Uvrščamo ga med klasične bukovnike, saj je slovenske nabožne in mistične tekste tako zbiral, prepisoval in registriral kot tudi pisal svoja besedila. Po zapisu Frančiška Rebola je izraz »hališter« njegova skovanka za besedo register in o »halištru«, bukovnikih, pomenu Matije Nagliča kot posameznika, ki je zaznamoval ne le lokalni prostor, temveč tudi slovenskega, ter o tem, da čaka o njem še veliko neodkritega, je ob odkritju spominske plošče spregovorila ddr. Mira Delavec Touhami iz KD Josipine Turnograjske. Franceska Žumer je v nadaljevanju nekaj več besed namenila kapelici oziroma njeni zgodovini. Kapelica

Ob odkritju spominske plošče

datira v leto 1850 in se še sedaj imenuje Kosmatovo znamenje. Zahvalila se je sestri Marinki, ki je lastnica kapelice, da je dovolila postavitve spominske plošče, KD Josipine Turnograjske za pobudo in preddvorskemu županu Roku Robleku za odziv nanjo. Slednji se je tudi udeležil odkritja. S prisotnimi je delila še košček Nagličevega zapisa, v katerem ji je bilo všeč njegovo razmišljanje.

Spominsko ploščo je blagoslovil domači župnik Pavel Okoliš, zapele pa so tudi članice ŽPZ Josipine Turnograjske.

Leto je naokoli

Aleksandra Zibelnik Badii, predsednica RK Bašelj, in
Jana Smolej, predsednica TD Bašelj

Rdeči križ Bašelj

Ni bilo najlažje leto, a vedno bolj se zavedamo, da s skupnimi močmi, posvetovanjem in enotnostjo lahko rešimo čisto vse težave in zadrege. Lahko smo ponosni na sode-

Sodelovanje Turističnega društva Kokra z domačimi osnovnošolci

Ker je bila letos večina dogodkov okrnjenih ali odpovedanih zaradi epidemije, so se člani Turističnega društva (TD) Kokra povezali z otroki in učiteljicami Osnovne šole Matije Valjavca Preddvor – Podružnične šole Kokra. Tako so z izvirnimi idejami in izdelki popestrili Vaški trg in kožarico na njem. Spomladi so jo okrasili v velikonočnem vzdušju, ob dnevu državnosti so pripravili lep program, ob dnevu Zemlje pa prikazali, kako se reciklira plastika. Ravno pravi čas, še tik pred zapadlim snegom, pa so skupaj z učenci izdelali ptičje krmilnice. Turistično društvo je pripravilo ves material, občina je darovala barve in čopiče, otroci in učiteljice so hišice mojstrsko poslikali, sestavili pa so jih skupaj v šoli. Postavili so jih na vaškem trgu, da so si jih lahko ogledali vsi, tudi Miklavž, ki je prišel v tistih dneh. Otroci bodo izdelali še okraske, da bodo smreke v pravljичni deželi še čarobnejše. Irena Rezman omeni še, da je v PŠ Kokra le sedem učencev in je vsakemu krajanu, ki ne vpiše svojega otroka v to šolo, resnično lahko žal. »Mi smo jo poimenovali kar 'elitna' šola,« pravi. Kljub težavam in omejitvam, ki jih že drugo leto prinaša pandemija, pa v Kokri z zadovoljstvom zaključujejo letošnje leto.

Združili so moči: ptičje hišice so sestavljali v šoli.
/ Foto: arhiv TD Kokra

lovanje, ki je tako značilno za Bašelj. Pa ne za to, ker se vedno vsi strinjamo z vsem, temveč zato, ker vemo, da vsi delamo iz ljubezni do svoje vasi in vseh njenih prebivalcev in da bi bili koristni vsem. »Ne glede na to, od kod ste – če delate z nami, ste dobrodošli,« pravijo starejše generacije. Letošnje leto se je začelo v duhu sosedске solidarnosti in pomoči, ko smo s skupnimi močmi ljudi dobre volje iz naše občine in zunaj njenih meja ter v sodelovanju z lokalnimi institucijami, Občino Preddvor, Civilno zaščito, Turističnim društvom Bašelj in Rdečim križem Bašelj, na območja, ki jih je prizadel potres, poslali tri polne kombije različnih stvari. Otroci so se trudili s pevskimi nastopi za starejše in izdelavo voščilnic. Skupini za mlade sta nadaljevali svoja srečanja, kjer iščejo nove načine, da so koristni svoji okolici. Vse leto ponujamo dostavo hrane in zdravil ljudem, ki to potrebujejo; ob sobotah nas s pomočjo spletne aplikacije Zoom čaka joga. Ob veliki noči in novem letu smo in bomo obdarili naše 80-letnike in trajno bolne vaščane. Vemo, da ni vse popolno, a se trudimo biti optimistični in priskočiti na pomoč, ko je to potrebno.

Turistično društvo Bašelj

Bliža se konec leta in kljub omejitvam v Bašlju ne spimo. Za noč čarovnic je bilo pestro. Otroci so izrezovali in okraševali buče, zvečer pa so nas strašile po vasi. V soboto pred prvo adventno nedeljo smo delali adventne venčke, vendar je bila izdelava zaradi omejitev okrnjena – tako kot večina stvari. December bo minil obogaten z delavnicami, pohodom z laternami, okrasitvijo brunarice in smreke na začetku vasi. Dne 26. decembra nas bo obiskal Božiček – tako kot lani razmeram primerno, pa vendarle unikatno. Otroke bo obdaril z domačimi proizvodi, kar se je v lanskem letu izkazalo za zelo hvaležno. Sodelovanje z RK Bašelj pri obdarovanju starejših ostaja. V letu 2022 pa imamo kar nekaj idej in projektov odprtih – z željo, da nam uspe. Nadejamo se tudi, da nam bo uspelo izpeljati sicer tradicionalni Kmečki praznik pod Storžičem, ki je zaradi omejitev sedaj dve leti zapored odpadel. Zahvala gre tudi »bašlanski« mladini, kmečkim ženam, agrarni skupnosti, rdečemu križu ter vsem Bašljanom in tistim, ki nas tako ali drugače podpirajo.

Krvodajalska akcija

KO Rdečega križa Preddvor sporoča, da bo terenska krvodajalska akcija 7. februarja 2022 od 7. do 13. ure na Zgornji Beli, in sicer v prostorih Gostilne Bizjak.

Dobra pitna voda ni naključje

Vodovodna zadruga Preddvor

Bliža se konec koledarskega leta in običajno se takrat vsi oziramo nazaj ter analiziramo preteklo delo.

Omenjamo samo svoje letošnje večje aktivnosti: redno spremljanje kvalitete in ustreznosti pitne vode na področju vodnega zajetja in v sistemu oprema OPPN TU-04 Tupaliče z javnim vodovodom za 15 novih stanovanjskih objektov, ureditev enajstih umirjevalnih pragov v strugi Bistrice od vodovodnega zajetja Nova vas navzdol, izgradnja razvodnega jaška (150 cm) v bodoči industrijski coni v Tupaličah, dezinfekcija vodohrana Nova vas, oprema naselij Nova vas in Breg ob Kokri z daljinskimi vodometri, zamenjava dotrajanih hidrantov v sodelovanju z občino Preddvor in priprava na vzpostavitev rezervnega vira pitne vode.

Z našim predstavnikom Gregorjem Zupinom smo sodelovali tudi na okrogli mizi v Preddvoru z naslovom Voda, vir življenja, kjer smo med drugim potrdili, da imamo izredno kvaliteten vodni vir. »Gregor Zupin je predstavnik Vodovodne zadruge Preddvor, ki na podlagi začetkov v 30. letih 20. stoletja že dolga leta skrbi za oskrbo z vodo prebivalcev naselij Nova vas, Preddvor, Hrib, Breg ob Kokri, Spodnja, Srednja in Zgornja Bela ter spodnjega dela naselja Tupaliče. Z izvajanjem nalog skrbi za zajetje (čiščenje, vzdrževanje) in ukrepe za ustreznost vode. Z zagotavljanjem rezervnih virov in obveščanjem odjemalcev je zadruga dober in celovit primer lokalnega upravljanja vodnih virov,« je bilo med drugim tudi poudarjeno na okrogli mizi.

V strugi Bistrice od vodovodnega zajetja Nova vas navzdol so na novo urejeni umirjevalni pragovi. / Foto: arhiv zadruge

Ker je zima že tukaj, še posebej opozarjamo lastnike vodovodnih priključkov, da so dolžni poskrbeti za zaščito jaškov z vodomeri proti zmrzali, saj gre pri popravilu vodovodnih priključkov zaradi zamrznitve za strošek lastnikov, ki pa ni zanemarljiv. Pri letošnjem rednem letnem popisu v oktobru se je pokazalo kar nekaj puščanj internih instalacij (za vodometer), kar so porabniki opazili šele ob visokih zneskih na položnicah ob poročunu Komunale Kranj, ki na osnovi porabe pitne vode zaračunava okoljsko dajatev. Naj poudarimo, da je Vodovodna zadruga dolžna posredovati popisne podatke, obračun za okoljsko dajatev, čiščenje in distribucijo odpadnih vod pa potem opravi Komunala Kranj na svojih mesečnih računih. Zato je toliko pomembnejše, da vsak porabnik sproti nadzira stanje internih instalacij in jih tekoče vzdržuje, saj vsako puščanje lahko pomeni tudi visoke dodatne stroške.

Opozarjamo še, da v takih primerih obračun porabe vode po triletnem povprečju ni kar samoumeven, temveč se priznava samo v primerih, ko stranka/porabnik ni mogla vedeti, da se puščanje dogaja, oz. ko pride do nenadnega večjega izliva zaradi nenadne okvare. Prav tako se ne priznava obračun po triletnem pov-

prečju v primeru povečane porabe zaradi polnjenja bazenov za kopanje poleti.

Poleti smo zaznali tudi nekaj polnjenj bazenov iz hidrantov, ki so namenjeni izključno požarni varnosti in aktivnostim, povezanim z njo, pri čemer je takšno ravnanje povsem nedopustno, poleg tega pa še dodatno vpliva na nemoteno dobavo pitne vode. Tako je v spodnjih Tupaličah, na Francariji in Ulici Josipine Turnograjske kar nekajkrat prišlo do motene dobave pitne vode. V Vodovodni zadrugi Preddvor se trudimo dobavljati vodo vsem porabnikom pod čim bolj enakimi pogoji, kar pa včasih posamezniki z nedovoljenimi posegi izničijo.

Na drugi strani pa lahko pohvalimo večino porabnikov, ki vzorno skrbijo za svoje instalacije, imajo urejene in čiste vodomerne jaške ter vestno sporočajo vsako puščanje, kar potem v najkrajšem času tudi saniramo in uredimo. Pri plačilu tokratnega letnega obračuna/poračuna naj bodo porabniki pozorni na nov bančni transakcijski račun, ki je naveden na univerzalnem plačilnem nalogu.

Vsem skupaj želimo vesele božične praznike ter predvsem zdravo in kvalitete polno leto 2022. Ker dobra pitna voda ni naključje!

Preddvorski gasilci v letu 2021

Aleš Traven, predsednik PGD Preddvor,
Foto: **arhiv PGD Preddvor**

Leto se počasi izteka, zato je čas, da naredimo pregled iztekajočega se leta in se zazremo v leto, ki prihaja.

Žal je koronavirus v naši sredini še vedno močno prisoten in kroji naš vsakdan. Kljub temu nam je ob upoštevanju vseh veljavnih ukrepov ob našem osnovnem poslanstvu, ki je gašenje požarov, reševanje ljudi, živali in premoženja pred naravnimi in drugimi nesrečami, uspelo izvesti vrsto dogodkov.

Letos smo v občini Preddvor na novo popisali vse jaške in v dogovoru z županom pripravili načrt njihovega čiščenja. Prav tako smo v maju pregledali hidrante. Kot vsako leto so nas tudi letos obiskali najmlajši iz vrta in šole. Predstavili smo jim svoje delo in opremo. Želimo si, da bi čez nekaj let kdo od njih nove izzive našel tudi v gasilskih vrstah. Naše gasilke so letos pripravile adventne venčke z namenom, da polepšajo praznike oskrbovancem in zaposlenim v Domu starejših občanov Preddvor, za naše najmlajše pa so pripravile Miklavževanje. Veseli nas, da so aktivni tudi veterani društva, ki poleg druženja in redarske službe vsako leto na prvi šolski dan pospremi prvošolčke.

V domači občini smo imeli letos skupno 19 intervencij. V primerjavi s prejšnjimi leti jih je bilo nekaj manj, saj so bile intervencije prvih posredovalcev zaradi koronavirusa določeno obdobje omejene, smo pa z letošnjim letom zadostili zahtevam Službe nujne medicinske pomoči iz Zdravstvenega doma Kranj in zopet vzpostavili delovanje sistema prvih posredovalcev v Preddvoru in okolici. V juniju smo se udeležili meddruštvene vaje na Jezerskem, v oktobru pa na povabilo PGD Olševik meddruštvene vaje pri naših sosedih. Izobraževanje pri gasilcih je nujnega pomena, zato smo veseli vsakega, ki se še dodatno usposablja in izobražuje. Tako sta dva naša gasilca uspešno opravila tečaj gašenja notranjih požarov – modul C, dva modul B in eden modul A. Enajst članov je pridobilo specialnost za delo z motorno žago – tečaj je potekal v Šenčurju pod okriljem Srednje gozdarske in lesarske šole (SGLŠ) Postojna. Dva gasilca sta pridobila tudi specialnost za uporabo izoliranega dihalnega aparata (IDA). V začetku leta 2022 bodo v prostorih PGD Preddvor pod okriljem Gasilske zveze Kokra začeli nov tečaj za gasilce pripravnike, tečaja pa se bodo udeležili štirje naši novi operativci. Na tem mestu naj bo povabilo vsem, ki čutite potrebo po humanitarnosti, dobroti in pomoči drugim, da se nam kot najpomembnejši steber zaščite in reševanja v občini

pridružite. Veseli smo vsakega novega člana, predvsem pa operativnega, ki gre z nami tja, od koder vsi bežijo.

Konec leta se bomo z dobrimi željami in koledarjem zopet oglasili na vašem domu. Zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja koronavirusa bodo tudi letos obiski prilagojeni. Že sedaj se najlepše zahvaljujemo vsem, ki podpirate našo dejavnost s prostovoljnimi prispevki in delom dohodnine. Tako nam tudi vi omogočate, da lahko pomagamo tistim, ki potrebujejo našo pomoč.

COVID TOČKA V PREDDVORU

Kulturni dom Preddvor, Dvorski trg 18

- HITRI BRISI (HAGT) – BREZPLAČNO
- PCR TEST – 80 € samoplačniški
- PRODAJA TESTOV ZA SAMOTESTIRANJE PRAVNIM OSEBAM
- DOKAZOVANJE PROTITELES V KRVI

URNIK: PONEDELJEK IN PETEK 12:00–17:00
SREDA – javljeno vsak ponedeljek sproti
(na vratih Covid Točke)

Digitalno potrdilo prejmete v elektronski obliki na e-pošto ali v papirni obliki osebno na kraju testiranja.

fmt.tadejbegus@gmail.com
Tel.: 068 161 084

Izvajalec: FMT Tadej Beguš s.p., Breška pot 2b, 4205 Preddvor
za Ambulanto Košir d.o.o.

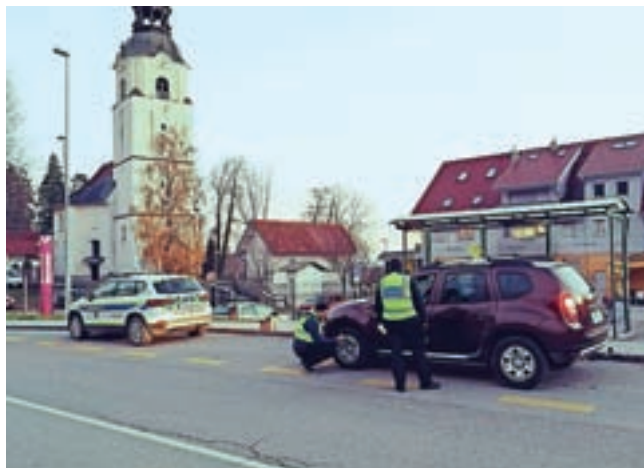
Preventivna akcija odlično sprejeta

Miran Murnik, predsednik SPV Občine Preddvor,
Foto: **arhiv SPV Občine Preddvor**

V okviru nacionalne preventivne akcije Bodi viden, bodi previden, so člani SPV Občine Preddvor skupaj s policisti PP Kranj v času med 5. in 13. oktobrom 2021 organizirali terensko preventivno akcijo. Za večjo vidnost in varnost pešcev so opozarjali na nujno uporabo odsevnih teles in svetlejših oblačil ter uporabo prometnih površin, ki so namenjene pešcem. Namen je bil pešce opozoriti na njihovo varnost, še posebej v jesenskem in zimskem času, ko so dnevi krajši. V navedenem terminu so bili člani skupaj s policisti v dopoldanskem in popoldanskem času prisotni na terenu oziroma na različnih lokacijah v občini Preddvor, kjer so pešci pogosteje prisotni, ter so mimoidočim razdeljevali odsevna telesa in zloženke.

Ozaveščanje voznikov

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je v sodelovanju s Policijsko postajo Kranj v torek, 23. novembra 2021, med 15. in 17. uro organiziral preventivno akcijo za ozaveščanje voznikov o zimskih razmerah na cesti in pripravi vozil na zimsko obdobje. Akcija je potekala v središču Preddvora (na fotografiji), na avtobusni postaji, v neposredni bližini trgovine. V preventivni akciji sta bila dva voznika osebnega vozila zaradi obrabe pnevmatik opozorjena, da jih morata zamenjati. Člani SPV Občine Preddvor so na preventivni akciji voznikom razdeljevali strgala za odstra-

njevanje ledu z vetrobranskih stekel. Med vozniki je bila preventivna akcija odlično sprejeta in jo bodo organizirali tudi prihodnje leto.

V decembru pa pripravljajo nacionalno preventivno akcijo Alkohol.

Za več informacij o preventivnih dogodkih pa vabljeni, da obiščete profil Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Preddvor na Facebooku ali spletno stran Občine Preddvor.

Program Svit in občani Preddvora

Rak na debelem črevesu in danki je ena izmed redkih rakavih bolezni, ki jo je mogoče preprečiti s presejanjem. Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki (RDČD). S tem programom zmanjšujejo število na novo zbolelih oziroma raka odkrivajo v zgodnejših stadijih, kar bolniku omogoči lažje in učinkovitejše spopadanje z boleznijo ter posledično izboljša kakovost njegovega življenja. V Sloveniji poteka od leta 2009, v program pa so povabljeni moški in ženske, stari od 50 do 74 let. Sodelovanje v programu Svit vsekakor koristi vsakemu posamezniku, ob doseganju ciljne 70-odstotne odzivnosti pa kaže tudi populacijske rezultate, vpliva na padec obolevnosti in umrljivosti tako na nacionalni kot regijski in tudi lokalni ravni. Medtem ko je bila v prvem polletju leta 2021 po odzivnosti Gorenjska regija na prvem mestu v Sloveniji, pa je v občini Preddvor odzivnost znašala 65,5 odstotka, kar je manj od gorenjskega (67,8 odstotka) in več od slovenskega povprečja (63,9 odstotka). Občina Preddvor se je po odzivnosti med 18 gorenjskimi občinami uvrstila na 15. mesto. Odzivnost žensk (71,8 odstotka) je bila 11,4 odstotka višja od odzivnosti moških (60,4 odstotka).

Obvestilo

Z občine obveščajo, da se bo gradilo optično širokopsovno omrežje, s katerim bo interesentom zagotovljena sodobna telekomunikacijska povezava, ki omogoča stabilne in visoke hitrosti prenosa podatkov. Podjetje GVO, ki gradi omrežje, ki se delno sofinancira iz Evropskega kohezijskega sklada za regionalni razvoj, vam bo na vaše naslove posredovalo Obvestilo o predvideni gradnji optičnega omrežja. Na tak način vas bo seznanilo z osnovnimi podatki o omrežju in vas hkrati pozvalo, da izrazite interes po priključitvi na optično omrežje. Predviden začetek gradbenih del se načrtuje v mesecu marcu 2022, predviden zagon optičnega omrežja in priklop prvih naročnikov konec leta 2022, zaključek vseh del pa je predviden za september 2023.

Gibalni in motorični otok Suh-a

Petra Lombar Premru

Ideja in pobuda za gibalni in motorični otok Suh-a v Preddvoru sta vzkli v Krajevnem odboru (KO) Preddvor, ki je v okviru občinskih finančnih sredstev, namenjenih projektom krajevnih odborov, zamisel tudi realiziral.

»Trim otok Suh-a je ime dobil potoku Suha, hkrati pa sporoča, da bo uporabnik ob redni vadbi na teh orodjih suh, uporabnica pa suha,« pravi Miloš Šavs iz KO Preddvor, glavni akter, ki je »prevzel« celotno organizacijo ureditve otoka. Med drugim je k prostovoljnemu sodelovanju pridobil več domačinov, pa tudi sam je oddelal veliko prostovoljnih ur

Trim otok Suh-a stoji v bližini preddvorske osnovne šole in poleg potoka Suha, po katerem je tudi dobil ime. Gre za celosten koncept vadbe, saj so vaje in orodja na otoku izbrani tako, da zajamejo celo telo. / Foto: Alenka Brun

Na sliki so člani KO Preddvor Darja Delavec, Miran Murnik, Mirjam Pavlič in Miloš Šavs. / Foto: Slavko Prezelj

ter tako prvotno predvideni strošek z 12 tisoč evrov znižal na 7.800 – s tem pa je odbor porabil letošnja in tudi že sredstva za naslednje leto.

»Ponosna sem, da smo v sodelovanju z Matejem Pagonom iz Pagon športa projekt realizirali. Vsi člani odbora smo sodelovali, Mirjam Pavlič je zasadila grmovnice v okolici, Miran Murnik je organiziral odprtje,« je povedala predsednica krajevnega odbora Darja Delavec, ki je navdušena nad dejavnostjo in zanesljivostjo članov, pa ne le pri ureditvi trim otoka. »Že vsa tri leta se aktivno, s pobudami in lastnim delom trudimo za lep, urejen in čist Preddvor. Veliko je bilo že narejenega in tudi za v prihodnje imamo že dodelane načrte.«

Pomoč na domu

Alenka Brun

Pomoč na domu je namenjena občanom iz občine Preddvor, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, če se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti, pravijo v Domu starejših občanov Preddvor. V okviru omenjene storitve tako nudijo gospodinjsko pomoč, po-

moč pri vzdrževanju osebne higiene in pri ohranjanju socialnih stikov. Storitve pomoči na domu so namenjene osebam starejšim od 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje; osebam s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu; drugim invalidnim osebam, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij;

kronično bolnim osebam in osebam z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje; hudo bolnemu otroku ali otroku s težko motnjo v telesnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva in drugim.

Več informacij o pomoči na domu in prošnjo za izvajanje storitve pomoči na domu dobite v socialni službi doma ali na recepciji doma, v času uradnih ur pa jih lahko pokličete tudi na 051 698 316 ali 04 27 52 454.

Slovenski zajtrk razširili v teden tradicionalnih jedi

Maja Šenk Zidar

Tretji petek v novembru je letos, že enajstič po vrsti, potekal projekt Tradicionalni slovenski zajtrk. Letošnje leto je bil slogan dogodka Zajtrk s sadjem – super dan!. Generalna skupščina Združenih narodov je leto 2021 razglasila za mednarodno leto sadja in zelenjave. Sadje in zelenjava imata pomembno vlogo v naši prehrani, saj sta vir vitaminov, mineralov in prehranskih vlaknin. Raziskave kažejo, da tudi v Sloveniji vse starostne skupine zaužijejo premalo zelenjave, še posebno pa najstniki.

Drugi vidik tradicionalnega zajtrka je spodbujanje mladih k rednemu zajtrkovanju. Tako vsak dan že zjutraj telo oskrbimo z začetno energijo, pripomoremo k vzdrževanju imunskega sistema ter posledično k večji pripravljenosti za vsakodnevne dejavnosti. Pomembna je tudi izbira živil – pripravimo si jedi iz polnozrnate moke ali kosmiče, jedi, ki so vir beljakovin (mleko in mlečni izdelki) ter sadje in zelenjavo. Izogibamo se jedem, ki vsebujejo veliko sladkorja in maščob.

Tretje pomembno sporočilo projekta pa je, da z nakupom lokalnih pridelkov dobimo kvalitetnejšo hrano, skrajšamo

Uspešna jesenska zbiralna akcija starega papirja

Tako kot vsako jesen so tudi letos konec oktobra na Osnovni šoli Matije Valjavca zbirali star papir, sporoča koordinatorka akcije Bojana Koprivec. Prispevali so ga učenci vseh oddelkov od prvega do devetega razreda, otroci vrtca Storžek, zaposleni šole in vrtca, pa tudi občani občine Preddvor. Zelo zadovoljni so, da jim je uspelo zbrati 17.780 kilogramov papirja. Največ so ga zbrali devetošolci, kar 5659 kilogramov, še posebno pa velja pohvaliti 9. a, ki je zbral dobrih 3800 kilogramov. Za vrtec Storžek je bilo zbranega 970 kilogramov papirja. Šolski sklad je z akcijo pridobil 2.529,90 evra, sklad vrtca Storžek pa 146 evrov. Zahvaljujejo se vsem, ki so prispevali papir. Zbiralno akcijo bodo znova organizirali v aprilu ali maju 2022.

Božično-novoletna tržnica je odpadla

Zaradi epidemioloških razmer letos na OŠ Matije Valjavca Preddvor niso izvedli božično-novoletne tržnice. V upanju, da bodo takrat razmere ugodnejše, so dogodek prestavili na pomlad, načrtujejo pa ga pred velikonočnimi prazniki.

Drugošolca Vid in Andraž sta bila nad zajtrkom navdušena.

/ Foto: Petra Lombar Premru

Tradicionalni slovenski zajtrk / Foto: Maja Šenk Zidar

transportne verige in spodbujamo slovenske kmete k pridelavi hrane. Za letošnji zajtrk smo v šoli uporabili slovenska živila, večinoma iz lokalnega okolja: mleko Strniševih iz Nove vasi, Koklov med iz Potoč, maslo Mlekarstva Podjed z Olševka, ekološki pirin kruh iz krušne peči Šlibarjevih iz Kovorja ter ekološka jabolka s kmetije Miš iz Doba. Na naši šoli smo tradicionalni zajtrk razširili v teden tradicionalnih jedi. Tako že šesto leto tretji teden v novembru v kuhinjah pripravljajo slovenske tradicionalne jedi: ajmoht, žgance, prežganko, zaroštan sok, glavnik, kislo mleko, posmoduljo idr. Otroci so jedi presenetljivo dobro sprejeli, zato bomo takšen jedilnik nadaljevali tudi v prihodnje. Želimo si, da bi se vsi, tako otroci kot starši, bolj zavedali, kako pomembna je hrana za ohranjanje našega zdravja, in bi še bolj cenili lokalno pridelano hrano.

Otroci rišejo in pišejo

Šolarji so se prepustili domišljiji, se srečali z vitezi in princeskami ter razmišljali o nadnaravnih brezmejnih močeh. Pri likovnem ustvarjanju pa jih je najbolj navdihnil sneg; ne le da so ga narisali in naslikali, tudi snežne skulpture in snežaki so lahko čudovita umetnost.

Pri vitezu na obisku

Nekoč sem brala knjigo, ki govori o vitezu. In kar naenkrat sem se znašla pred vitezom.

Živel je v gradu in čuval prelepo princeso. Ko me je videl, me je povabil v grad. Sobe so bile lepe, velike in polne zanimivih stvari. Vmes mi je pripovedoval smešne šale. Pokazal mi je tudi princeso, ki jo ščiti in varuje. Skupaj smo pili čaj in jedli kolačke ter se smejali. Postali smo prijatelji. Princesi je bilo ime Mateja, vitezu pa Andrej. Povabila sta me, da ostanem na gradu štiri tedne.

Drr, drr, drr ... Ojoj, saj to je zvok budilke. Žal so bile samo sanje, ampak čudovite. **Kaja Kalan, 4. a**

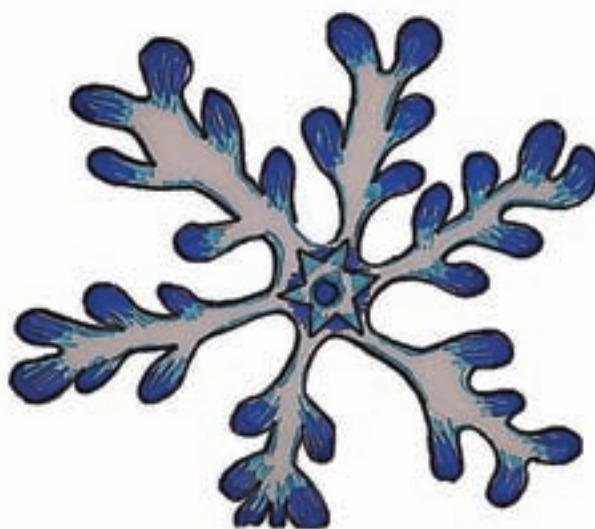

Snežaki učencev 2. b

Fantje iz 3. a s svojo snežno družino

Nekega večera, ko sem se odpravil v posteljo, sem padel v globok spanec. Začel sem sanjati o gradovih in vitezih. Naenkrat sem se znašel v kočiji, ki je peljala do gradu. Ko sem prišel do gradu, so se odprla gromozanska vrata in kočija je zapeljala v graščino. Povsod je bilo polno vitezov in drugih ljudi. Med sprehodom naokrog me je glavni bojevnik vprašal, ali bi postal vitez. Takoj sem bil za, zato sem si nadel čelado in vso opremo, ki jo vitezi potrebujejo. Bojevnik me je poučeval, kako se bojujejo z mečem, sekiro in

Tomaž Premru, 5. b

vencelj

Računovodski servis, davčno in
poslovno svetovanje
Belska cesta 15, 4205 Preddvor
E: info@vencelj.si, I: www.vencelj.si, T: 04/2559-500

Uspešno v novem letu!

»Vodimo vas varno mimo davčnih čeri.«

lokom. Ko sem obvladal vse, kar je bilo treba, sem prišel do kralja in ta me je poveličal v viteza.

Tako sem bil vesel, da sem se zbudil in ugotovil, da so bile to samo sanje. **Urh Štros, 4. a**

Če bi imela brezmejno moč znanja

Če bi imela brezmejno moč, bi počela veliko stvari, ki jih drugi ne morejo. Rada bi imela moč znanja, da bi vedela vse, kar se vedeti da.

Moč znanja bi uporabila povsod, kjer bi se potepala. Imela bi odlične ideje, ki bi rešile svet, onesnaženo Zemljo, pregnale vse odpadke.

Delala bi projekte, kako živeti na Marsu in kako posaditi več milijonov dreves za čist zrak. S svojo pametjo bi pomagala drugim, da bi se kaj naučili. Tako bi postalo zelo pametnih še veliko drugih ljudi in skupaj bi znanje prenašali iz roda v rod. Otrokom, ki živijo v revščini, bi s svojim znanjem pomagala tako, da bi na veliko mednarodnih tekmovanjih v matematiki dosegala nagrade. S tem denarjem bi jim kaj kupila ali denar donirala. S svojimi izvrstnimi pametnimi idejami bi uničila koronavirus, gripo, raka in še veliko drugih nevarnih bolezni. Naredila bi vse, da bi svet postal lep.

Učenci OPB 2

Moč znanja je imeti super. Verjetno bi si vsak želel imeti takšno ali drugačno moč. Odlično bi bilo, če bi obstajal kakšen tak človek, ki se mu za ocenjevanje znanja ni treba učiti ali mu celo ne bi bilo treba hoditi v šolo, pa bi še vedno ustvarjal načrte, ki bi rešili svet in očistili zrak. Res bi bilo to dobro, vendar to v sedanjosti žal še ni mogoče. V prihodnosti pa se lahko zgodi marsikaj.

Lara Brolih, 5. b

Simon-oil
Simon Marko s.p.

Poženik 35, 4207 Cerklje na Gorenjskem
T: 031 280 771
E: info@simon-oil.si
I: www.simon-oil.s

Hitra dostava kurilnega olja

Naše prednosti:

- hitra odzivnost
- kakovostno kurilno olje v skladu z evropskimi standardi
- zelo ugodna cena

Srečno 2022!

Razvažamo po celi Gorenjski in Ljubljani.

DNEVI CEPLJENJA

19. 12. - 23. 12. 2021

vsi zdravstveni domovi na Gorenjskem od 8. do 20. ure

MOBILNE EKIPE
lokacije in urniki na spletnih straneh zdravstvenih domov

Stopimo skupaj!
Varno in zdravo v novo leto.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Čarobni december v vrtcu

Bojana Kvartuh, foto: arhiv vrtca

Vsako leto smo v vrtcu organizirali prireditev, na kateri smo zbirali prispevke za šolski sklad, trenutne epidemiološke razmere pa nam tega žal ne omogočajo. Namesto tega smo se odločili, da bo v vseh treh enotah potekal Božični sejem, na katerem starši lahko darujejo prostovoljne prispevke za šolski sklad. Božični sejem poteka od 10. do 22. decembra v garderobi pred igralnicami.

Na stojnicah ponujamo čudovite ročno izdelane voščilnice, pingvine za crkljanje, žajbljev čaj, jabolčne krljle, izviren hotel za žuželke, knjižne kazalke, lampijone ... Poleg izdelkov nam je s pomočjo donatorjev uspelo natisniti zvezek Praznična zbirka iger in aktivnosti za otroke 3–6 let. Zabavne naloge v njej lahko zaposlijo vso družino. Iskreno se zahvaljujemo tiskarnama PrintShop in Trajanus ter Občini Preddvor za donacijo tiska in vezave zvezkov.

V drugi polovici decembra bo v vrtcu pestro. Nekatere skupine naj bi obiskal čarovnik Matic, jim pokazal nekaj čarovniških trikov in ustvaril dodatno čarobno vzdušje.

Vrtčevski zborček bo pod okni Doma starejših občanov s petjem pripomogel k radostnemu duhu prazničnega časa, po igralnicah in hodnikih vrtca odmevajo praznične pesmi ob spremljavi različnih instrumentov. Otroci bodo prisluhnili pravljicam kamišibaja in lutkovnim predstavam, ki jih pripravljajo vzgojiteljice, se pogovarjali o prazničnih vrednotah, pripravljali praznične dobrote, ustvarjali in se ob tem zabavali. Dogodke pa sproti ohranjamo v spominu na praznični spletni strani Vrtca Storžek, kjer si izdelke za božični sejem lahko ogledate in prispevate za šolski sklad.

Ker nam je mar

Ponosni smo, da vam lahko **stojimo ob strani**.

Zahvaljujemo se Vam za zaupanje in se priporočamo tudi v letu 2022.

Želimo Vam veliko zdravja ter uspešnih trenutkov v sodelovanju z naravo.

POLONCA

KVC SLOGA Kranj, Šuceva 27, tel.: 04 20 14 960,
KTC SLOGA Šenčur, Kranjska cesta 35, tel.: 04 25 19 772

Moja duša je doma tu

Grofica Jutta Auersperg in njen brat sta zadnja potomca lastnikov gradu Turn.

Ivka Sodnik

Gospodstvo Turn v Potočah pri Preddvoru je od Janka Urbančiča leta 1909 kupil njen ded Oto plemeniti Detela ml., ki je bil okrajni glavar v Radovljici in nosilec številnih drugih funkcij v takratni deželi Kranjski. Rodbina Detela so bili graščaki že stoletja pred tem, v plemenitega pa je bil leta 1900 povzdignjen Oto Detela st., ki je bil drugi slovenski deželni glavar Kranjske.

Oče gospe Jutte je bil Karl Heinrich Marija Palm, sin Avguste Detela in Avstrijca Heinricha Palma. Ker sta se Karlova starša ločila in mu je pri desetih letih umrla mama, so otroka preselili na Turn k starim staršem. Tako sta za Karla skrbela in ga vzgajala v povsem slovenskem duhu Oto Detela ml. in njegova žena Magdalena Vest.

Oto Detela je z darilno pogodbo vse svoje premoženje 4. marca 1940 podelil vnuku, 28-letnemu Karlu Palmu, ki je do takrat v Brucku v Avstriji študiral na gozdarski šoli. Karl Palm se je 17. maja 1943 poročil z Elzo, hčerko kočevskega Nemca, veleposestnika dr. Ferdinanda Siegmunda, in 19. marca 1944 se jima je rodila hči Jutta.

► **Gospa Jutta, kaj so vam o povojnih dogodkih povedali starši?**

Starši so o teh nesrečnih časih, ko smo morali decembra 1945 nasilno zapustiti svoj dom in smo bili premeščeni v taborišče v Maribor, malo govorili. Nama, otrokoma, sta oče in mama z velikim domotožjem pripovedovala samo lepe stvari. Ko sem leta 1954 prvič videla kraje pod Storžičem in Zaplato, sem ostrmela od neverjetne lepote.

► **Vaši starši med vojno niso zločinsko sodelovali z Nemci, nasprotno, kot uradnika Občine Preddvor sta oče in ded veliko dobrega naredila za domačine in preprečila marsikatero nasilno akcijo okupatorja proti domačemu prebivalstvu. Kako to, da ste bili pregnani z gradu in vam je bilo zaplenjeno vse premoženje?**

Da sta oče in ded med vojno kot zavedna Slovenca dosledno govorila slovensko in pomagala mnogim kmetom in drugim prebivalcem, so po vojni potrdili številni domačini pa tudi Krajevni narodnoosvobodilni odbor Preddvor. Kljub temu nam je Okrajna zaplemna komisija na osnovi lažnih dokumentov septembra 1945 zasegla vse premoženje in policija nas je tik pred božičem 1945 na silo pregnala z gradu.

► **Kakšna je bila vaša nadaljnja usoda?**

V živinskih vagonih so nas iz Ljubljane prepeljali v taborišče v Mariboru, kjer smo bili do pomladi leta 1946, ko

Jutta Auersperg / Foto: Primož Pičulin

se nam je po srečnem naključju uspelo prebiti na vlak za v Avstrijo. Februarja so v taborišču od lakote umrli moji stari starši, zakonca Detela. Kje so pokopani njuni posmrtni ostanki, ni bilo mogoče nikoli izvedeti. Mene bi staršem odvzeli, če me ne bi dobro skrivali, od groze menda nisem nikoli jokala. V Avstriji smo spet pristali v taborišču. Maja se je v taborišču rodil moj brat Oto.

► **Kako vam je uspelo priti iz taborišča in kdaj so se vam življenjske razmere izboljšale?**

O tem oče in mama nista nikoli govorila. Povedala sta le, da sta za preživetje sprva opravljala najnižja dela. Oče je bil hlapec, mama pa kravja dekla. Bili smo brez dokumentov in brez denarja. Leta 1949 smo prejeli avstrijsko državljanstvo, ker je oče že dobil službo gozdarja. Potem pa nam je šlo vsako leto bolje, saj je oče končno začel opravljati bolje plačan poklic gozdarskega inženirja.

► **Mama in oče sta se kot avstrijska državljana v domovino prvič odpravila leta 1951. Sta šla pogledat grad Turn, svoj nekdanji dom?**

Pripeljala sta se z motorjem. Domotožje je bilo močnejše od strahu pred novo oblastjo. Grad je bil izpraznjen in izropan. Po vojni je bil nekaj časa vojaška postojanka, leta 1948 pa je postal dom starostnikov. Oče grajskega praga ni nikoli več prestopil.

► **Leta 1954 ste Slovenijo prvič obiskali vsi, tudi vidva z bratom. Česa se spomnite?**

Prvega pogleda iz Naklega na veličastne gore ne bom nikoli pozabila. Bilo je neverjetno lepo. Bil je sončen poletni dan, opoldne so se z vseh hribov oglasili zvonovi. Vaščani so nas z navdušenjem sprejeli, povsod so nas gostili. Ko smo se z

obiskov vrnili k avtu, je bil ta obsut s cvetjem. Mama je od ganjenosti jokala.

► **Kako pogosto ste naslednja leta prihajali v Slovenijo in kje ste stanovali, saj doma niste imeli več?**

V hotelu ob jezeru in na turističnih kmetijah. Najpogosteje pa nas je gostil gospod Šenk iz Potoč, rekel je, da iz hvaležnosti, ker ga je moj ded med vojno rešil iz koncentracijskega taborišča.

► **Rekli ste, da je bilo vaše življenje v Avstriji vsako leto boljše, saj je oče v svoji službi ves čas napredoval.**

Da, oče je bil gozdarski inženir in zelo pogosto smo se selili, ves čas v območju deželne pokrajine avstrijske Štajerske. Tudi ded po očetovi strani, ki je živel v Gradcu, nama je z bratom pogosto pripovedoval o lepotah naše nekdanje domovine. Same pozitivne stvari, nikoli nič hudega. Zato sva tudi midva z bratom imela Slovenijo za svojo domovino in tako jo danes doživljajo tudi moji otroci.

Po končani ljudski šoli so me starši vpisali v samostansko šolo blizu Dunaja. Tu sem kasneje na opernem plešu spoznala svojega bodočega moža. Poročila sva se leta 1965 in pred šestimi leti v Preddvoru praznovala zlato poroko. Na slovesnosti nama je prepeval preddvorski cerkveni mešani pevski zbor.

► **Ste doma govorili slovensko?**

Sprva smo se med seboj pogovarjali v slovenskem jeziku. Potem pa sta mama in oče prva leta življenja v Av-

striji, v tistem obupnem stanju revščine in brezpravja, prenehala z nama z bratom govoriti slovensko. Nista želela, da naju Korošci zmerjajo s čuši in nas imajo za begunce. Med seboj sta še naprej govorila slovensko.

► **Veliko ste si obetali od samostojne Slovenije. Da vam bo država vrnila državljanstvo in zaplenjeno premoženje, saj vam ni bilo mogoče očitati zločinskega sodelovanja z okupatorjem.**

Čeprav očetu jugoslovansko državljanstvo ni bilo nikoli odvzeto, se je moral za slovensko v novi državi boriti skoraj deset let. Vlogo za državljanstvo je oče oddal novembra 1991, vendar so ga takratne lokalne in državne oblasti, predvsem iz ideoloških razlogov, stalno zavračale. Po številnih ugovorih in pritožbah je oče listino o podelitvi slovenskega državljanstva marca 1999 končno dobil. S tem je oče Karl Palm postal denacionalizacijski upravičenec. Vračila po krivici odvzetega premoženja ni dočakal, saj je decembra 2002 umrl. V oporoki je določil, da premoženje na Gorenjskem dedujem jaz in da naj nadaljujem prizadevanja za dokončanje denacionalizacijskih postopkov. Za zdaj nam je bilo vrnjenih okoli štiri petine zemljišč, za stavbe in funkcionalna zemljišča pa nam je bila izplačana odškodnina. Še vedno pa čakamo na izplačilo odškodnine za odvzeto premoženje in del zemljišč.

► **V Potočah pod gradom Turn ste si zgradili prijetno družinsko hišo. Kako pogosto prihajate v Slovenijo in kakšen odnos imajo do nje vaši otroci?**

Slovenija je moj dom, moja duša je tu doma. Enako do Slovenije čutijo tudi moji otroci in vnuki. Ob največjih praznikov, kot sta božič in velika noč, se vedno vsi zberemo v tej družinski hiši v Potočah. Žalosti me le to, da mi ne uspe zaključiti denacionalizacijskega postopka in sem bila primorana iskati pravico celo na evropskem sodišču. Ne vrnejo nam družinskih slik in opreme ter preostalega zemljišča. Posebej tragično je to, da nam ne uspe pridobiti nazaj naše družinske kapele ob gradu Turn. K sreči mi je lani uspelo v kapelo prenesti posmrtno ostanke mojih staršev, saj je bila njuna poslednja želja, da k večnemu počitku ležeta v domačo zemljo.

Ob koncu pogovora se za pomoč zahvaljujem prevajalki Miši Čimžar, profesorici nemščine in italijanščine. Pojasniti moram, da sem pripoved Jutte Auersperg na nekaterih mestih dopolnila s podatki, ki sem jih našla v knjižici Gorenjskega muzeja Blagoslovljeni in prekleti – grad Turn v Potočah in njegovi zadnji lastniki avtorja dr. Jožeta Dežmana. In v času do objave intervjuja smo izvedeli, da je kulturno ministrstvo lastnici končno vrnilo družinsko kapelo ob gradu Turn.

sp·avto
prodaja • odkup • prepis vozil • rent a car

Ostanimo zdravi tudi v letu 2022!

SP AVTO, d. o. o., Zg. Bela 76, Preddvor
info@spavto.si,
www.spavto.si

Sebastjan Prestor
Gsm: 041 614 466,
Tel., faks: 059 950 288

SIMIČ & SCONTI
PARTNERJI d.o.o.

Računovodske in knjigovodske storitve
Poslovno in davčno svetovanje

Mlakarjeva ulica 76, 4208 Šenčur
Tel.: 04/279 10 00, faks: 04/279 10 30,
www.sconto.si

Poslavlja se še eno leto, polno preizkušenj ...

... a z optimizmom pozdravljamo nove izzive.

.....
Ernesta Koprivc

Čeprav smo v novo leto vstopili ob razglašeni epidemiji, smo vsi po tihem upali, da bomo nekje do konca leta kljub vsem oviram počasi zaživel in se postopoma vrnili v vsaj malo normalno življenje. Zdaj vsekakor že vemo, da naše pobožne želje niso bile uslišane, saj leto znova zaključujemo brez tradicionalnih dogajanj, s katerimi smo se poslavljali od starega leta. Vsekakor je na prvem mestu vaše in naše zdravje, ki ga čuvamo že slabi dve leti. Spodbudno je, da letos v mlado leto ne bomo vstopili z epidemijo ob boku, kar znova vzbuja upanje, da se bodo letošnje želje vendarle mogoče uresničile v prihajajočem letu. Kot pravijo, upanje umre zadnje, kar v dani situaciji še kako drži. Kljub dobrega pol leta v razglašeni epidemiji smo do meseca novembra po številu nočitev presegli celotno lansko leto. Tudi letos so za živahen utrip poskrbeli domači gostje, veseli pa nas povečan obisk tujcev, kar kaže, da strah ni ohromil želje po potovanjih in odkrivanju novih doživetij.

V vsaki slabi stvari je tudi nekaj dobrega, in če se ozremo nazaj, je bilo leto kljub vsem oviram precej radodarno z novimi pridobitvami. Po začetnih zapletih sta končno luč sveta ugledali dve pomembni promocijski orodji: nova spletna stran, ki je bila več kot odlično sprejeta, ter izid nove destinacijske brošure. Uspešno smo zaključili prvo fazo ureditve obale jezera Črnava, tako da bodo naši obiskovalci prihodnje leto že lahko uživali na urejeni plaži ali si privoščili kavico ter s terase gostinskega obrata opazovali otroški živžav, ki se bo razlegal s poligona z otroškimi igrali. Zelo pomembna prelomnica za našo ponudbo je tudi oživitev gradu Dvor v samem središču kraja, ki je sameval več desetletij. Vsa zahvala gre Zavodu Grof in Grofica ter številnim prostovoljcem, ki jim je uspelo v skoraj nepredstavljivo kratkem času popolnoma opremiti pritličje ter prvo nadstropje. Zdaj se v gradu lahko sprehodite skozi trgovino iz časov naših babic in dedkov, si ogledate staro lekarno, vinsko klet, staro tiskarno ter tematske sobe, kot so moška, poročna, županova, Wurzbachova ... ali pa se oblečete v razkošna oblačila in podoživite zlate čase.

V Združenju Kamniško-Savinjskih Alp smo letos pilotno izvedli krožni prevoz skozi vse občine, ki so članice združenja, in v slabih dveh mesecih smo prepeljali nekaj manj kot petsto potnikov, kar je dobra popotnica za načrtova-

nje tovrstne ponudbe tudi v prihodnjem letu. Uspešno smo odprli tudi novo tematsko orientacijsko pot Skrivnost preddvorskih štorcelj, na kateri otroci odkrivajo skrivnostno zgodbo uročenih štorcelj, ki je tesno povezana s prečudovitimi okoliškimi hribi. S potjo smo pridobili zveste male obiskovalce, saj ne mine dan, da jih ne bi srečali pri vznemirljivem reševanju nalog. Uspelo nam je izpeljati Mednarodni simpozij ob 190. obletnici rojstva Matije Valjavca in 165. obletnici smrti Matija Nagliča, ki jima je posvečen tudi bogat zbornik. Učenci Osnovne šole Matije Valjavca so njemu v čast pripravili razstavo z naslovom Matijev rod svojemu vzorniku. V začetku septembra smo izvedli butični Mednarodni glasbeni festival Free Forms – Preddvor 2021, ki s svojo specifično glasbo vabi ljubitelje improvizirane glasbe ter eksperimentalne zvočnosti in je posebnost na naši glasbeni sceni. V okviru festivala se je zgodil tudi Mednarodni Ex tempore, ki že več kot dvajset let gosti tako domače kot tuje poklicne ter ljubiteljske likovne ustvarjalce. Za nami so tudi trije uspešno razprodani koncerti ter še kopica manjših dogodkov. Za zaključek leta smo v sklopu gRajski Preddvor pripravili bogat program, ki pa se žal ne bo mogel realizirati v celoti, zato bomo izpeljali tiste dogodke, ki so v skladu z veljavnimi priporočili za preprečevanje širjenja koronavirusa. Obiskovalci si lahko ogledajo in slikajo jaslice na grajskem dvorišču, posamezniki pa so svoje jaslice postavili na ogled za praznično osvetljenimi okni, v grajski kavarni pravljичni kotiček z zlatim stolom vabi vse, ki želijo sporočiti svoje letoletne želje, ki jih bomo objavili na družbenih omrežjih. Vila Mila vsak konec tedna pridno spušča milne mehurčke, ki izpolnjujejo želje, občani lahko tudi letos pomagajo okrasiti smrekico pred gradom Dvor, virtualno se bo izpeljal tradicionalni potop božičnega drevesca v jezero Črnava ter še kaj bi se našlo. Za tekoče dogajanje nas spremljajte na naši strani na Facebooku ali pa pokukajte na spletno stran visitpreddvor.si. Želimo vam, da bi v prihajajočem letu ustvarili, kar ste načrtovali, in našli tisto, kar ste pogrešali.

PREDDVOR

www.visitpreddvor.si

Viharne kavke pogumno letajo vedno višje

Viharne kavke

Foto: arhiv Viharnih kavk

Skavti Preddvor 1 smo s polno žlico navdušenja stopili v skavtsko leto že v začetku oktobra. Veje, ki po številu članov kar pokajo po šivih, po dveh mesecih že prav uigrano delujejo. Vsaka starostna skupina je konec tedna preživela na Jesenovanju. Najmlajši volčiči so obiskali sosednje Jezersko, kjer so zaradi res nizkih temperatur imeli že skoraj Zimovanje. Četa se je z vlakom podala do sosednje kotline in tam uredila svoje spretnosti orientacije, vozlov, dendrologije. Najstarejša skupina se je podala peš iz Šenčurja in skozi Adergas vse do Preddvora. Da je bila pot bolj zanimiva, so potovali v samokolnicah in skozi izzive razmišljali, kaj je njihova vloga, poslanstvo v družbi.

Viharne kavke smo 6. novembra praznovali peti rojstni dan. Na zahvalno nedeljo leta 2016 so namreč štirje ustanovitelji našega stega slovesno podali prvo skavtsko obljubo. In od takrat dalje gre naša pot le še navzgor. Letošnje leto nam večjega praznovanja zaradi slabe epidemiološke slike ni omogo-

čalo. Smo pa zato pripravili manjšo razstavo fotografij v parku med drevesi. Naši člani pa so končno dobili tudi pravi stegov našitek, s katerim je naš skavtski kroj popoln. Ob obletnici smo na našem kanalu na YouTube objavili preprost video, ki na kratko povzame najlepše spomine zadnjih let.

Ob koncu novembra se je na naš steg obrnila Komunala Kranj in nam predstavila idejo o sodelovanju. Ker skavti vedno skrbimo, da svet za seboj pustimo kanček lepši, smo vabilo z veseljem sprejeli in v sklopu Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov z odpadki okrasili reciklirana vrata (na fotografiji).

V decembru smo v sosednji vasi, v DMC centru Cerklje, pomagali pri peki miklavževih piškotov. V gozd smo se podali na lov za mahom, da bodo župnijske jaslice v cerkvi v Preddvoru tudi letos lepe. Z bližnjimi župnijami smo že domenjeni, da v drugi polovici decembra prinesemo luč miru iz Betlehema. Že sedaj pa letošnjo poslanico z veseljem delimo z vami: »Primi v roko to Luč in besedo. Osvetli prostore, govori lepo. In reci si, preden te tema zajame: Človek, ne jezi se.«

Ovčereja na Zaplati

Film o ovčereji na Zaplati KUD Matije Valjavca Preddvor je v teh dneh ugledal luč sveta. Prvo predstavitev so imeli v kulturnem domu v živo, vendar je bila namenjena le igralcem in njihovim najožjim družinskim članom. Sledili sta dve ponovitvi, ki sta potekali v okviru dovoljenega števila obiskovalcev. Sporočajo pa, da bodo ponovitve še v januarju, film pa si boste lahko kasneje ogledali tudi na spletu.

POGREBNIK

z vami že 30 let

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gor.

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE PREDDVOR

GOZDARSTVO

Cirles d.o.o., Tupaliče 21, 4205 Preddvor
Ciril 041 629 415, Klemen 041 422 067
info@cirles.si

- trgovina z lesom
- ročna in strojna sečnja
- žično in traktorsko spravilo lesa
- prevozi lesa in gradbene mehanizacije
- priprava drv in biomase
 - sanacija in nega gozdov
 - izkopi in gradnja gozdnih poti

*Želimo vam
lepe božične in
novoletne praznike
ter zdravja in
poslovnih uspehov
v novem letu 2022.*

Kolektiv Cirlesa

Kenijcem se nikamor ne mudi

Konec avgusta se je pet mladih Slovencev v okviru programa mladinskega misijonskega prostovoljstva POTA odpravilo v Lodwar v Keniji. Tam so ostali dobre štiri tedne.

.....
Alenka Brun

Med njimi je bila tudi Klaudija Rakovec iz Bašlja. Svojo misijonsko izkušnjo v Keniji je novembra predstavila skozi potopis v Kulturnem domu v Preddvoru. Potopis je nasloвила POTapis projekta Kenija. Mi smo z njo že prej spregovorili nekaj besed. Tako smo izvedeli, da se je Klaudija Rakovec poti izjemno veselila, a do zadnjega ni vedela, ali bo skupina sploh lahko avgusta odletela v Kenijo ali jim bo koronavirus preprečil pot. Vendar so se stvari dobro izšle. Zanimalo nas je, kako v Keniji gledajo na prisotnost novega koronavirusa. Rakovčeva razloži, da so za vstop v Kenijo člani skupine morali izpolnjevati pogoj PCT in spoštovati ukrepe gostiteljske države. »Maske so obvezne, sploh za belce. So pa precej bolj sproščeni glede celotne koronasituacije.« Skupina je pristala v Nairobiju, tri tedne preživela v Lodwaru, prvi teden pa so si vzeli čas za turistično raziskovanje dežele. Nato jih je čakalo delo. Njihov gostitelj, katoliški župnik Imo Donald Bassols, jih je prosil, da prinesejo s seboj različne žoge, saj so njihove res slabe kvalitete. So pa v Kenijo z njimi potovali še košarkarski dresi in majčke, ki jih je prispevala KZ Sloga. Najbolj dobrodošla je bila seveda finančna donacija. Vedeli so, da jim bo vroče, pripoveduje Klaudija Rakovec, da bodo fizično delali, obnavljali in dograjevali športno in kulturno infrastrukturo, pri večini drugih reči pa so se pustili presenetiti. Kot prišleki so bili prava atrakcija za domačine, nadaljuje. »Zaradi polti in 'mehkih las'. Vsi so nas pozdravljali, nam mahali in se nas želeli dotikati.«

V Lodwaru so večino časa preživeli na delovišču. »Sodelovali smo z delovodjo, izkušenimi mojstri, mladimi, ki so si želeli športno-kulturnega centra, in z nekaterimi, ki so delo dobili, ker so naključno prišli mimo.« Da ljudje tam živijo bolj od priložnostnih del, doda. Delali so pet dni v tednu, ob koncu tedna so bili prosti. Center so obnovili, prenovili, nekaj tudi dogradili. »Uredila se je okolica, posadili smo drevesa, popravili omare, okna in vrata, prepleskali prostore. Tako so sedaj objekti ponovno v uporabi in veliko prispevajo k druženju mladih, povezovanju skupnosti, kar je še posebno pomembno za kraje, kjer revščina in socialni problemi prevladujejo.« Nasmee nas, ko opisuje, kako je bila na krožniku največkrat koza; omeni pa še, da je njihova kultura zelo različna od naše. »Sploh kar se tiče pogleda

Prostovoljci v Keniji / Foto: osebni arhiv

na družino, šolo, stalno službo. Kar naprej ponavljajo 'hakuna matata' – brez skrbi,« poudari. »Živijo zelo 'na počasi',« karikira in zaključi: »Res se jim nikamor ne mudi.«

Podarite naročnino na Gorenjski glas

Gorenjski glas izhaja ravno prav pogosto – dvakrat tedensko, zato k branju ne sili vsak dan, pač pa se bere postopoma – petkovo številko ob koncu tedna in torkovo vse do petka.

Pokličite nas po telefonu na številko 04/201 42 41 ali nam pišite na e-naslov narocnine@g-glas.si in skupaj bomo poiskali najboljšo možnost za znesek, ki ga boste določili vi. To pomeni, da ni nujno, da poklonite letno naročnino, saj so na voljo tudi druge možnosti.

Gorenjski glas bo obdarovancem prinašal zanimive novice iz čisto vseh, tudi najmanjših krajev Gorenjske. In teh novic se ne da najti nikjer drugje!

Obdarite svoje najdražje z zvestim prijateljem.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

V meni se prebuja čas otroštva

Jezuit pater Jože Roblek, rojen pri Šišenku v Bašlju, je napisal knjigo z naslovom **Nepričakovano notranje potovanje patra Jožeta Robleka**. Iz Dolenjske, kjer živi, mu misli vedno pogosteje uhajajo tudi domov, pod Storžič.

.....
Jože Košnjek

Pater Jože živi po operaciji in okrevanju v domu Corpus Christi na Čatežu ob Savi v Zavodu svete Terezije v Vidmu v občini Dobropolje. Znova je uspešno premagal bolezni in nesreče, ki so od rojstva 15. avgusta leta 1938 naprej spremljale njegovo življenje. Rodil se je tako slaboten, da ga je že na dan rojstva krstil tedanji preddvorski župnik Valentin Sitar. Kot študent bogoslovja je zbolel za tifusom tako hudo, da so mu odsvetovali nadaljevanje študija. Pri petdesetih letih je pomotoma popil strupeno tekočino, zaradi česar mora biti pri prehranjevanju previden še danes. Leta 2006 se je z družbo povzpел na italijanski ledenik San Mateo 3678 visoko in nesrečno padel. Hudo si je poškodoval rama, kar ga ovira še danes. Lani jeseni je preživel operacijo na črevesju, kar mu je rešilo življenje. Danes je znova ustvarjal, razmišljajoč, v naravi, med ljudmi ...

Jože Roblek je bil v svojem duhovniškem poklicu duhovni skrbnik generacijam bogoslovcev v Mariboru in v Ljubljani, duhovni spremljevalec starejših na ignacijanskih duhovnih vajah (imenujejo se po ustanovitelju jezuitskega reda Ignaciju Lojolskem) in spovednik.

Ob letošnji šestdesetletnici vstopa v jezuitski red Družbo Jezusovo – zlato mašo je daroval lani v Preddvoru – je napisal knjigo z naslovom **Nepričakovano notranje potovanje patra Jožeta Robleka**, 54 dnevniških zapisov z vajami in videoposnetki. Zanj je urednik Roman Rozina dejal, da »prinaša dragoceno vsebino in svežino v prostor slovenske duhovne literature«. Knjiga je nastajala v 54 dneh, od pepelnice srede in začetka posta 17. februarja do 11. aprila, do konca velikonočne osmine, ki je v krščanstvu duhovno najmočnejše obdobje. Vsak dan je pisal o svojih notranjih čustvih, o odnosih z ljudmi, ki jih je srečal, o odnosu do narave, do živali in hrane, in to na osnovi Svetega pisma in božje besede za tisti dan. Kot pove sam, jo je povezal s stvarnostjo. Na Čatežu, kjer je nastajala knjiga, je šel dvakrat dnevno na sprehod, užival v naravi, se pogovarjal z ljudmi in tako potrjeval svoje prepričanje, da je vsak človek v bistvu dober in da je pogovor najboljša pot do njega. Dnevna duhovna spoznanja je obogatil z Božjo besedo, vajami in videoposnetki za krepitev telesa in duha. Pater Jože je namreč človek, ki mu računalnik, socialna omrežja in mediji niso tuji.

Pater Jože Roblek ob mizi, za katero moli, piše, bere ...

V Vidmu vedno pogosteje pomisli na svoj Bašelj, na Preddvor in na kraje pod Storžičem. Ko sem ga obiskal, mi je zaupal: »Bašelj mi je vedno bližji. Vedno rajši ga imam. Čas otroštva se prebuja v meni. Ko grem peš iz Preddvora v Bašelj, me vsaka stezica spominja na otroštvo. Hodiš in hodiš, gledaš te gore in preteklost, ki je bila za našo družino po vojni zaradi izgube očeta kruta, se pretaka v sedanjost. Zagledan sem v Storžič, na katerem sem bil zadnjič leta 2010. Najbolj si želim, da bi pred smrtjo še enkrat stal na njegovem vrhu ...«

**NAJ BO VAŠ BOŽIČ TOPLO OGNJIŠČE,
 NAJ VAS SREČA IN MIR OBIŠČE,
 NOVO LETO PA ZDRAVJA VAM DA,
 TO VAM ŽELIMO IZ SRCA.**

**PICERIJA
 GORSKI PRIVEZ**

*Vsem občanom in občankam
 iskrena hvala za podporo in obisk.
 Kolektiv Picerije Gorski privez*

PICERIJA GORSKI PRIVEZ d.o.o., Dvorski trg 1, Preddvor

Srečanje pri Košuti

Decembrska tradicija srečanj pri partizanski bolnici Košuta se nadaljuje.

Franci Ekar

Foto: osebni arhiv Slavka Prezlja

Občinski odbor Zveze borcev (OO ZB) za vrednote NOB Preddvor je kljub novozapadlemu snegu decembra organiziral srečanje pri partizanski bolnišnici Košuta. Zaradi covid-19 je bilo treba upoštevati priporočila in pravila NIJZ, zaradi zahtevnih snežnih razmer pa je odbor še poudaril, da naj pohodniki ne precenijo svojih zmož-

nosti pri vzponu do bolnišnice in naj upoštevajo preventivne napotke za gibanje v hribovitem zasneženem svetu. Ob napovedanem času se je pri bolnišnici zbrala skoraj desetina pohodnikov, ki so počastili spomin na delovanje partizanske bolnišnice Košuta, ki je delovala od 14. aprila 1944 do konca druge svetovne vojne. Žal sedmim ranjenim in obolelim partizanom niso

mogli ohraniti življenja in so pokopani v neposredni bližini bolnišnice. Kljub majhnemu številu in težkim snežnim razmeram so udeleženci razvili slovensko zastavo in prižgali sveče. Gospodar, skrbnik bolnišnic in namestnik predsednika OO ZB Milan Tičar se je vsem prisotnim zahvalil, da so prišli, obenem po najavil tudi spomladanski tradicionalni pohod do Košute.

#HibridnaSreča

NOVA TOYOTA YARIS CROSS

ŽE OD

119 €
NA
MESEČ

DO

10 LET
JAMSTVA
TOYOTA RELAX

10 LET
JAMSTVA
ZA HIBRIDNO BATERIJO

LOVŠE

Cesta Staneta
Žagarja 65 b,
4000 Kranj,
04 280 90 00

Povprečna poraba goriva za vozila Toyota Yaris Cross: od 4,4 do 6,2 l/100 km in emisije CO₂: od 100 do 140 g/km. Emisijska stopnja: za 1,5 EURO 6 AP. Emisije NOx: od 0,0033 do 0,0093 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih testih hibridne baterije (HHC) na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisni Toyotini trgovski mreži. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 160.000 km. Izračun je informativne narave in ni zavezujoči za sklenitev posla. Mesečni obrok je izračunan na osnovi prodajne cene v višini 18.850 EUR, trajanju financiranja 60 mesecev, skupnem začetnem plačilu 4.310,48 EUR in zadnjem povečanem obroku v višini 9.823 EUR. Povečan obrok je izračunan na osnovi predpostavke, da bo z vozilom prevoženih 10.000 km letno. Efektivna mera (EOM) je 4,26 % in temelji na fiksni obrestni meri. Slika je simbolična. Več na www.toyota.si. Toyota Adria d.o.o., Brnčičeva 51, Ljubljana.

Novice iz Krajevne knjižnice Preddvor

V mesecu oktobru so tudi v Krajevni knjižnici Preddvor začeli projekt Pravljične rokodelnice. V polnem teku je osma sezona Družinskega branja.

Manca Štefe, bibliotekarka

Gre za skupni projekt gorenjskih splošnih knjižnic, v sklopu katerega smo pripravili ustvarjalne kotičke, kjer bodo otroci in starši poleg prebiranja knjig vsak mesec dobili tudi novo idejo, navodila in material za ustvarjanje. Ustvarjalne roke se lahko preizkusijo v knjižnici, če otroci raje ustvarjajo doma, pa smo zanje pripravili kuverte, v katerih jih čaka vse potrebno za izdelavo. Tako so v oktobru ustvarjali knjižne kazalke, v novembru lovilec sanj, v decembru pa seveda praznične božičke, ustvarjanje pa bomo nadaljevali tudi v prihodnjem letu.

Vsakokrat pripravimo tudi pester nabor slikanic z obravnavano tematiko. Poleg branja in poslušanja otroci tako razvijajo domišljijo in urijo fino motoriko. Vsi tisti, ki so pripravljeni svoje spretnosti pokazati tudi drugim, pa lepo vabljeni, da fotografijo pošljejo na modripes@mkk.si in objavili jo bomo na portalu Modri pes. Na omenjenem portalu otroci lahko tudi rešujejo uganke, kvize, poslušajo pravljice ali pa pobrskaajo za priporočilnim seznamom dobrih knjig in knjižnih novosti.

V polnem teku pa je tudi že osma sezona Družinskega branja, ki smo ga zasnovali z namenom, da k skupnemu branju pritegnemo družine z otroki, starimi od dve do 12 let, saj si želimo, da otroke s pomočjo kvalitetnih in raznovrstnih knjig vzgojimo v dobre bralce za vse življenje. Na otroke čakajo polne poličke zanimivih in poučnih knjig. V knjižnici lahko prevzamete družinske bralne knjižice, izberete knjige, se o prebranem pogovorite in odgovorite na enostavna vprašanja. Ko dosežete število odgovorov, zahtevanih za starostno stopnjo, v kateri sodelujete, v knjižnici prejmete nagrado.

Seveda pa lepo vabljeni tudi odrasli bralci: če ne izpolnujete pogoja PCT, ki je trenutno potreben za dostop do knjižnih polic, nam lahko svoje želje sporočite po elektronski pošti (preddvor@mkk.si) ali nas pokličete v delovnem času na telefonsko številko 04 255 64 10 in gradivo vam bomo z veseljem pripravili za prevzem.

Prešernova nagrada dr. Mirku Cudermanu

Že po tradiciji vsako leto ob praznovanju rojstva dr. Franceta Prešerna objavijo prejemnike po njem imenovanih nagrad, ki jih ustvarjalcem podeljujejo za vrhunske umetniške dosežke, s katerimi so trajno obogatili slovensko kulturno zakladnico. V skladu z odločitvijo in sklepi Upravnega odbora Prešernovega sklada eno od obeh Prešernovih nagrad prejme muzikolog in dirigent dr. Mirko Cuderman (na fotografiji), po rodu iz Tupalič. Prešernovo nagrado prejme, ker je s svojim poustvarjalnim, muzikološkim, pedagoškim in organizacijskim delom temeljno zaznamoval slovensko (zborovsko) glasbo zadnjih desetletij. Nagrade bodo podelili februarja prihodnje leto.

Foto: Gorazd Kavčič

**Podjetniki, obrtniki in društva,
ki se predstavljamo
v reviji Preddvor, vam želimo
vesele praznike ter srečno
in zdravja polno leto**

2022!

Neznani Preddvor

Bašelj

Polona Zalokar

Prazgodovinska, razmeroma obsežna višinska naselbina pri Sv. Lovrencu, po zračnih laserskih posnetkih s površino približno 2,3 hektara, se je razprostirala po naselbinskih terasah, ki so po pobočju ter robovih hriba še močno vidne. Na južnem delu so domnevno stale naselbinske stavbe. Če pa se sprehodimo do severnega obronka gore, uzremo pod gozdnim robom nizko, sedaj že preraščeno več deset metrov dolgo in v loku postavljeno do 1,3 metra široko in do 0,6 metra visoko staro kamnito zidovje. To so ostanki zunanjšega obrambnega zidu, ki je varoval naselbino iz starejše železne dobe pred neljubimi prišleki in verjetno tudi divjadjo. Grajen je bil iz večjih kamnov v suhozidni tehniki, medtem ko so bile gornje plasti obzidja zložene iz ploščatih kamnov po vzorcu ribje kosti, vezanih z malto, kar je značilna gradnja pozne antike, ko so prazgodovinski zid očitno ponovno pozidali. Severni vhod v starejšo naselbino je obdajal polkrožni prostor. Na severovzhodni nižji terasi je ohranjeno tudi dva metra široko zidovje drugačne zidave, z obeh strani obloženo z večjimi kamni in z drobirjem nasuto notranjostjo, katerega funkcija ni pojasnjena. Pod zidom na vzhodni strani so bili vidni tudi ostanki pravokotne stavbe (morda temelji poznoantičnega stolpa).

Prazgodovinski je sledila poznoantična poselitev gore, domnevno iz 5.–6., morda še 7. stoletja. Poznoantična naselbina je dajala zavetje staroselskemu romanskemu prebivalstvu, ki se je pred tujimi prišleki z vzhoda v času velikih preseljevanj z ravnine umaknilo na varnejše, višje ležeče območje. Več o burni dobi preseljevanj ljudstev

Bronasta fibula iz druge polovice 6. ali prve polovice 7. stoletja, najdena na Sv. Lovrencu (hrani Gorenjski muzej)

/ Foto: T. Lauko, NMS

je bilo opisano pri poznoantični višinski naselbini na Sv. Jakobu nad Potočami. Od keramike so se na Sv. Lovrencu iz tega časa ohranili odlomki tipičnega poznoantičnega lončenega posodja, med njimi štirje kosi z valovnico. Na različnih koncih najdeni antični fibuli, tj. sponki za zape-njanje obleke, sodita v čas 3. ter druge polovice 6. oziroma prve polovice 7. stoletja. Mlajša dolžine 5,6 centimetra je ulita iz brona in ima trikotno oblikovana kraka; imenuje se tudi dvoramna fibula in si jo je moč ogledati na razstavi Železna nit v Kranju. Podobne fibule so našli v Furlaniji - Julijski krajini in okolici Buzeta na Hrvaškem ter eno na poznoantičnem grobišču Lajh v Kranju. Po starejšem časopisnem članku naj bi bili na Sv. Lovrencu najdeni tudi nekateri rimski novci, ki so jih na plano izrili krti. Malce preoblikovan najdeni železni zvonček priča o preživljanju tukajšnjih staroselcev z govedorejo ali ovčarstvom in nju-nem dobrem poznavanju. Ovčarstvo je še vedno gospodar-ska osnova Vaškarjeve kmetije, večje od dveh kmetij tik pod Sv. Lovrencem.

Zahodni del slovenskega ozemlja, kamor sodijo tudi naši kraji, je bil po rimski zasedbi sprva znotraj desete italske regije in od Dioklecijanovih reform konec 3. stoletja v okvi-ru province Venetija in Histria (ta je segala vse do Trojan) neposredno vključen v rimsko državo. Tudi staroselci pod Storžičem (2132 m n. m.) so postopno in do določene mere prevzeli rimski način življenja (zlasti denar in način pose-litve, kot npr. v Tupaličah ali središču Preddvora), zato go-vorimo o romanskih staroselcih; romanizacijo so pospešile italske družine ali posamezniki, priseljeni sem iz rimskih mest. Na obdobje rimske osvojitve naših krajev spominja tudi staro ledinsko ime za polja in travnike Na laškem (rec. parc. št. 313, k. o. Bela) in domače ime omenjene kmetije Vaškar (knjižno Laškar), okoli katere se je sčasoma razvil zaselek z več hišami in vikendi. Poimenovanji izhajata iz be-sede lah, s katero so naši neposredni predniki stari Slovani označevali prostor, kjer je živelo rimskodobno prebivalstvo, ali mesto, kjer so prišli na dan predmeti iz antične dobe.

Severovzhodno od starega zidovja na Sv. Lovrencu vodi ne-koliko vkopana kamnita planinska pot do manjšega sedla s tremi odcepi. Malo navkreber v smeri Storžiča vodi steza desno do Gradišča nad Bašljem (873 m n. m.), strme vzpeti-ne, mimo katere gre planinska pot naprej na Kališče (1534 m n. m.). Gradišče je pomembno arheološko najdišče iz obdobja pozne antike in staroslovanske dobe, z manjšimi prazgodovinskimi in rimskodobnimi ostanki. Na Gradišče pripelje tudi senčna in zaradi bližine potoka Belice in nje-nih manjših hudourniških virov s pobočij Lovrenca in Gra-dišča vedno »sveža« Gamsova planinska pot z izhodiščem pri turističnem domu – brunarici na začetku doline Belice. Pot je krožna in del omenjene Gamsove poti in Poti pod Storžičem, zahteva pa dve do tri ure lahke planinske hoje.

Darinka Kostadinović, grofica Karolina Preddvorska

Kar je bilo včeraj, je zgodovina, jutri se bo zgodil šele, ko se zbudim, obstaja samo čas tu in sedaj.

Franceska Žumer

Darinka Kostadinović je rojena Preddvorčanka, generacija 1971, ki je letos praznovala 50. obletnico zaključka osnovne šole. Starejši se še vedno spomnimo njenega vedno nasmejanega in zgovornega očeta, poštarja Francija Klančnika, ki se kljub 89 letom s svojo 84-letno ženo Mimi sprehaja po Preddvoru. Ali sta nasmeh in dobra volja podedovana po očetu, me zanima. Gotovo, se nasmehne Darinka. »Še posebno od 2012 dalje, odkar sem v pokoju. Čeprav sem rada in z veseljem hodila v službo, imam sedaj več časa zase in za moža Gorana, delava na vrtu in rada potujeva.«

Pravzaprav Darinko poznam že več kot šestdeset let. Bili sva tudi sošolki, zato med nama ni vikanja.

► **Pred 18 leti se ti je ob smrti sina Marka življenje obrnilo na glavo.**

Takrat sem se sesula, živela sem iz minute v minuto, samo z mrtvim Markom. V službi so mi veliko pomagali sodelavci, a kljub vsemu sem prišla do roba in potrebovala celo zdravniško pomoč. Pozabila sem na vse, tudi na ljubega moža in mlajšega sina. To je trajalo nekaj mesecev, dokler me ni prešinilo, da se moram spremeniti sama, sicer bo prišlo do razpada družine. Še vedno sem bila v stresu, ki mi je zahrbtno udaril v hrbtenico in sladkorno bolezen. Imela sem dve operaciji hrbtenice in drugič doživela še zastrupitev. Štiri tedne sem bila v bolnišnici, rešila me je moževa in sinova ljubezen.

► **Vsaka smrt je boleča, a smrt otroka je nekaj najhujšega. Kako si nadaljevala?**

Po operacijah sem se vključila v dobrodelne dejavnosti, kvačkala, oblikovala iz gline, papirja ... Zelo mi je pomagalo delo v Društvu Korak, kjer sem spoznala, da bi lahko bilo tudi drugače. Šele zadnja tri leta nimam več strahu in sem neskončno hvaležna Vesolju, da sem v sebi pomirjena.

Potem sta prišla v Preddvor grof in grofica ... Nekaj me je vleklo v grad. Spekla sem kruh, ga odnesla tja in »na klik« je delovala energija. S Tanjo sva našli povezavo v trenutku, kot bi se že neskončno dolgo in od nekdanj poznali. Najini duši sta se ujeli. V štirih urah sem prebrala knjigo Slepa grofica in pomislila, da nisem jaz najbolj nesrečen človek. Grad je balzam za mojo dušo in mi širi obzorja duha.

► **Zaupala si mi, da si 18 let hodila v širokih, razvlečenih in temnih oblekah, vključno s spodnjim perilom. Zunanost odraža človekovo dušo, kajne?**

Da, moja duša se je zaščitila s črnino. Zgodilo se je, da mi je grofica dala rdečo majico. Ko sem jo doma oblekla, se je naenkrat vse spremenilo. Doslej sem za svojo sprejela le rdečo barvo, kot nekoč črno, druge še čakajo na ugoden trenutek. V vlogi grofice pa že lahko sprejem in nosim vse barve, zeleno, modro, vijolično, rdečo ...

► **Bliža se božič, praznik družine in novega rojstva. Tudi ti si kot grofica Karolina Preddvorska doživela novo rojstvo. Ali ga lahko doživi vsakdo?**

Meni se je to zgodilo, vsak ima svojo pot in drugačen trenutek prebliska. Vsakdo bi moral slediti svojemu srcu.

Darinka Kostadinović / Foto: osebni arhiv

Jaz sem sledila svoji intuiciji, zagledala sem svojo prihodnost. V gradu je spodbudna energija, čeprav so tu živeli otroci z bolečo preteklostjo. Moja soba je v nekdanji zbornici, kjer so potekala težka srečanja in odločitve za otroke. Čutim, da se je grad očistil stare nizke energije in napolnil z novimi višjimi vibracijami.

► **Kot vodička po gradu si vsakodnevno polno zaposlena. Kaj še delaš?**

Vodim po gradu in ta vloga mi je pisana na kožo. Zame je to Neskončni Božji Dar, ki mi daje ogromno energije in veselja. Jaz sem sprejela ljudi in oni mene. Pomagam še marsikaj drugega, kuham, pečem, perem ... Vabim vas, da obiščete grad in se sami prepričate o tem!

► **Hvala za odgovore, predvsem za spodbudne besede, da se zavemo, »da je kljub vsemu življenju treba reči da«, kot je zapisal Viktor Frankl, in da na koncu tunela vidimo svetlobo.**

Tudi jaz želim vsem lepe praznike in predvsem, da vsak sam v sebi odkrije svoje življenjsko poslanstvo, ki ga največkrat težko najdemo. Meni je to uspelo in sem neskončno hvaležna za to, za vse, za materialni in duhovni svet, za ljudi okoli sebe. Sem srečna v duši in sprejemam življenje, kot mi prihaja naproti, z odprtimi rokami. Kar je bilo včeraj, je zgodovina, jutri se bo zgodil šele, ko se zbudim, obstaja samo čas tu in sedaj.

Maja Povšnar je svetovna prvakinja

Na svetovnem prvenstvu v ju-jitsuju je 27-letna Maja Povšnar iz Kokre prejšnji mesec osvojila naslov najboljša v svoji kategoriji ter se uvrstila na svetovne igre.

Vilma Stanovnik

Prejšnji mesec je Maja Povšnar odlično nastopila na svetovnem prvenstvu v Abu Dabiju. »Priprave na svetovno prvenstvo so se začele že med epidemijo. Lani poleti sem bila prisiljena menjati klub, saj sem prej trenirala v Zagrebu, kar pa zaradi znanih razmer ni bilo več mogoče. Našla sem klub brazilskega ju-jitsuja v Litiji in ugotovila, da sem si zagotovila še boljše pogoje za treninge in bolj kvalitetno znanje. Tam sem začela dnevno trenirati, kar je bilo kar naporno, saj sem samo za potrebe treninga dnevno naredila 120 kilometrov,« pravi simpatična Maja, ki pa je bila kljub temu zelo zadovoljna.

»Zaradi velikega vložka časa in truda sem zelo hitro napredovala. Letos maja sem treninge v Litiji začela kombinirati še s treningi v Gracie Barra Ljubljana in je moj napredek poskočil še stopničko višje. Treninge sem seveda morala kombinirati tudi z redno službo, saj si stroške treningov in tekmovanj krijem sama, kar je še posebno naporno,« pravi Maja, ki je šla samozavestno na svetovno prvenstvo. »Bila sem fizično in tehnično vrhunsko pripravljena, saj sem zelo spremenila igro, kar mislim, da je bilo bistvene-

Maja Povšnar z zlatim odličjem iz Abu Dabija / Foto: osebni arhiv Maje Povšnar

ga pomena, saj nasprotnice tega niso pričakovale. Na svetovno prvenstvo sem odšla z jasnim ciljem, zlato medaljo, saj sem si zelo želela potrditi normo za svetovne igre leta 2022 v Birminghamu, kamor se uvrstijo samo štiri najboljša tekmovalke na svetovni lestvici v kategoriji,« dodaja tekmovalka, ki je vsa leta na tekmovanja odhajala sama, letos pa je imela s seboj tudi trenerja Domna Drnovška. »To se je izkazalo kot ena izmed boljših odločitev, saj je bil trener ključnega pomena, da sem tekmo speljala, kot sva si zamislila,« pojasnjuje in poudarja tudi vlogo dolgoletnega sponzorja Frankstahl, d. o. o.

»S trenerjem Domnom Drnovškom sva dolgo popravljala moje tehnike in razvijala drugačno igro od prejšnje. Preučil je tudi vse moje tekmice. Se je pa žreb iztekel v najtežji možni obliki, saj sem že za prvo borbo dobila tekmovalko iz Ukrajine, ki me je premagala letos v polfinalu evropskega prvenstva v Nemčiji, kjer sem bila na koncu tretja. Z drugačno taktiko in podporo ter napotki trenerja mi je čez najtežjo oviro uspelo priti že takoj na začetku, nato pa mi je bilo iz borbe v borbo lažje. Ko sem premagala Ukrajinko, sem nato premagala še Nemko in Tajko v polfinalu, v velikem finalu pa še drugo Nemko – in osvojila naslov svetovne prvakinja. Z vsemi zbranimi točkami skozi leta sem se povzpela na prvo mesto na svetovni lestvici kategorije ju-jitsu članice do 63kg ter potrdila normo za svetovne igre,« pravi Maja Povšnar, ki je v Abu Dabiju ostala še nekaj dni dlje, saj je nato nastopila še na profesionalnem svetovnem prvenstvu v ju-jitsuju v elitni kategoriji črnih in rjavih pasov.

»To tekmo sem začela z grenko izkušnjo, saj sem se borila proti domačinki, Slovenija pa je v športu brazilskega ju-jitsuja popolnoma neznana, saj še nihče od nas ni prišel na tak nivo tekmovanja, kot sem trenutno sama. Nato pa mi je šlo odlično in postala sem še četrta najboljša na svetu med profesionalkami,« je tudi povedala Maja Povšnar, ki je ob uspehih dobila vrsto čestitk in dobrih želja za naprej. »Trenutno v načrtu nimam večjih tekmovanj, za prihodnje leto pa bom videla, kakšno bo moje finančno stanje. Nastopiti želim na odprtem evropskem prvenstvu v Rimu februarja in pa znova na profesionalnem svetovnem prvenstvu v Abu Dabiju. Glavni cilj pa so mi seveda svetovne igre julija, ki potekajo samo vsaka štiri leta,« še dodaja Maja Povšnar, ki poleg treniranja in službe občasno pomaga tudi na treningih najmlajših v Judo Klubu Triglav Kranj.

Preddvorčan z dvema paraolimpijskima kolajnama

Rajka Kopača iz Preddvora vsaj na videz pozna mnogo občanov, ne ve pa vsak, da je od mladih nog slaboviden in da je športnik z dvema paraolimpijskima kolajnama.

Petra Lombar Premru

Poleti smo z navdušenjem spremljali olimpijske igre v Tokiu, manj pozornosti pa so bili nekaj tednov pozneje na največjem svetovnem tekmovanju deležni športniki invalidi. »Vsak športnik, ki pride na olimpijske igre, si zasluži pozornost. Vsak uspeh je spoštovanja vreden, tako pri zdravih športnikih kot pri invalidih. Verjetno mi potrebujemo še več časa, truda, zagona in volje, da pridemo do rezultata, čeprav imamo prilagojene panoge,« pravi Rajko Kopač, ki bo januarja dopolnil 68 let.

Kot otrok je živel v Kranju. »Že od rojstva sem slabo videl, ko pa sem se pri treh letih s sankami zapeljal v Savo, se je še poslabšalo. Zaradi hudega vnetja oči sem bil nekaj časa v bolnišnici. Od takrat sem imel težave, nosil sem očala. Nekako je šlo, a se mi je vid slabšal. Šport sem vedno gojil, pri 14, 15 letih atletiko in nogomet, ker pa žoge nisem dovolj videl, sem moral nehati. Vključil sem se v Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Kranj, kjer so imeli različne aktivnosti,« pripoveduje upokojeni telefonist, ki se je za ta poklic prekvalificiral, ko mu slabovidnost mizarških del ni več dopuščala. »Tudi sekcijo za golbal, igro z zvencečo žogo, smo imeli in ob spodbudi članov sem poskusil. Igro sem usvojil in začel trenirati. Bil sem mlad, imel sem zelo močan lučaj, enega najmočnejših v Jugoslaviji. V kranjski ekipi smo pridno trenirali, se udeleževali tekmovanj, regijskih, republiških, vedno smo bili nekje pri vrhu. Šli smo tudi na turnirje v sosednje republike, kjer me je opazil selektor državne reprezentance. Povabil me je v jugoslovansko reprezentanco, tudi za olimpijado. Od leta 1982 nas je ves čas spremljal, hodili smo na priprave in velike turnirje, veliko sem bil zdoma, a ves trud se je obnesel. Na paraolimpijskih igrah leta 1984 v New Yorku smo osvojili bronasto kolajno, leta 1988 v Seulu pa postali olimpijski prvaki. Bil sem edini slovenski predstavnik v ekipi, leta 1984 pa sva bila dva.« Zaradi težav s kolenom je golbal kmalu po olimpijskem uspehu opustil, prav tako stezno kegljanje, ki ga je gojil, dokler mu je to vid še omogočal. Ostalo mu je pohodništvo, s katerim se še vedno aktivno ukvarja. Na mesec prehodi od dvesto do tristo kilometrov. »Živim športno življenje. Rad grem po poteh, za katere vem, da lahko grem. Nad 1500 metrov me kar potegne. Po poteh, kot je na Zvoh, lahko hodim sam, brez spremstva. Gledam v tla in grem. Tudi padel

Rajko Kopač

sem že, zdrsnil, k sreči brez resnejših posledic. Enkrat ali dvakrat letno grem peš iz Preddvora na Sv. Jošt, naprej čez Čepulje na Planico in Križno goro in na Škofjo Loko dol, potem pa z avtobusom nazaj domov. Sicer pa vsako leto prinese svoje: ne zmorem več toliko kot včasih, grem pa toliko, kot dasta srce in duša.«

Rajko Kopač je aktiven tudi pri MDSS Kranj: je član izvršnega odbora, sodeluje pri pohodništvu, spet se je lotil steznega kegljanja. S starostjo se mu je vid še poslabšal. Operacijski poseg bi bil tvegan, lahko bi popolnoma oslepel. »To sem sprejel, s tem živim,« pripoveduje paraolimpijec, ki se je »spoprijateljil« tudi z računalnikom, na katerem ima svojemu vidu prilagojeno povečavo. Omogoča mu, da po Skypu – včasih tudi pozno v noč – klepeta s prijatelji.

Kmetija pr' Žulc

Na Kmetiji pr' Žulc z mlinom na kamen meljemo domača žita. Nudimo vam domačo ajdovo, pirino, koruzno, rženo in pšenično moko. Imamo tudi polnovredni pšenični in koruzni zdrob.
Na voljo sta tudi domači prosena in ajdova kaša.
Veseli bomo vašega obiska.

Marjan Valjavec, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji,
Srednja Bela 21, 4205 Preddvor,
031/694 225, mvaljavec@siol.net

Želimo vam vesel božič ter srečno in uspešno novo leto!

www.kmetija-zulc.si

Jesenski del nogometne sezone uspešno pod streho

Pred začetkom nogometnih tekmovanj v jesenskem delu sezone 2021/2022 je bilo veliko negotovosti in bojzani, ali jih bomo zaradi napovedanega poslabšanja epidemioloških razmer sploh lahko igrjali.

Ekipo U10 / Foto: arhiv društva

.....
Roman Rogelj, Slavko A. Bogataj in Marjan Bogataj

Na koncu se je vse srečno izteklo, brez omembe vrednih zapletov, k čemur so največ prispevali vsi sodelujoči klubi, ki so z veliko mero razumevanja pristopili k izpolnjevanju pogojev za izvedbo tekem in v konstruktivnem duhu medsebojno reševali morebitne težave. Velja še omeniti, da smo pred začetkom jesenskega dela sezone, ob letošnji spomladanski adaptaciji igrišča Za žago, reciklirali tudi stare nogometne gole ter postavili prepotrebno konstrukcijo in lovilno mrežo na lokaciji za spodnjim golom, pri čemer so nam stroške pokrili Gradbeništvo Prestor, Tomaž Naglič, Gradbena mehanizacija Kaštrun in Mizarstvo Ravnikar, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Članska ekipa Preddvora je odigrala deset tekem, pri čemer je trikrat

zmagala (Naklo, Kranjska Gora in Jesenice) in sedemkrat izgubila. V prvi polovici jesenskega dela je kazalo precej bolje, saj je bila ekipa še konkurent za zgornji del lestvice, preobrat pa se je zgodil na tekmi v Britofu, kjer je tako zaradi nediscipline kot tudi spleta drugih okoliščin izgubila s 4 : 2. Na zadnjih treh tekmah je bil igralski kader močno zdesetkan zaradi izključitev in poškodb, tako da so sledili še trije porazi ter osvojeno deveto mesto po jesenskem delu sezone. Pričakovanja so bila višja, upajmo pa, da bo ekipa s trenerjem Anisom Mehičem ustrezno izkoristila premor do začetka pomladanskega dela in popravila točkovni saldo na prvih dveh tekmah v letu 2022, ko sta nasprotnika sosednji ekipi Visoko in Velesovo Cerklje. Pri kategorijah kadetov in starejših dečkov smo ekipi letos sestavili v sodelovanju s ŠD Šenčur in NK Velesovo Cerklje. Pozitivno je presenetila

kadetska ekipa (trener Luka Perne), ki je po jesenskem delu na drugem mestu, zaostaja pa le za vrstniki iz Škofje Loke. Starejši dečki, ki jih vodi Gregor Pavlič, trenutno zasedajo sedmo mesto s 16 točkami, na enajstih tekmah pa so po petkrat zmagali in izgubili ter enkrat remizirali. V tekmovanjih mlajših dečkov nastopamo tako z ekipo U13 kot tudi U12, ki ju letos trenirata David Golob in Iztok Pavc. Starejša ekipa v svoji skupini zaseda šesto mesto z dvema zmagama, mlajši pa tekmovanje služi predvsem kot priložnost za nabiranje izkušenj. Enako velja tudi za številno selekcijo starejših cicibanov U10, za katero skrbita Luka Potkonjak in njegov pomočnik Domen Sajovic. V oktobru smo začeli nogometni krožek za učence prve triade v osnovni šoli, ki je za vse udeležence brezplačen. V klubu smo še posebej veseli, da je vodenje krožka prevzel Stojan Humar, ki ima

dolgoletne izkušnje pri delu z najmlajšimi nogometaši. To se že odraža pri odlični udeležbi, saj na nogometnem krožku v dveh skupinah sodeluje skupaj 35 otrok.

Rad imam nogomet

Kljub zimskemu tekmovalnemu odmoru pa nogometaši ne počivajo. Trenažni proces se nadaljuje, o čemer priča tudi živahno vsakodnevno dogajanje v popoldanskem in večernem času na igrišču z umetno travo oziroma v šolski telovadnici, kadar jo zagojde vreme. Še posebno zavzeto vadijo v starostnih kategorijah U10, U11 in U13, saj ekipe nastopajo na tradicionalni Zimski ligi v Šenčurju, najmlajši pa sodelujejo tudi na nogometnem

festivalu Rad igram nogomet. Na tem mestu naj poudarimo, da je igrišče z umetno travo z razsvetljavo, ki je bilo v sklopu prenove šolskih športnih igrišč zgrajeno leta 2016, izjemna pridobitev za popularizacijo športa med mladimi, zato bi želeli, da se ob gradnji športne dvorane najde ustrezna nadomestna lokacija čim bližje šoli.

Smučarski in deskarski tečaj

Če bodo epidemiološke razmere dopuščale, bomo med zimskimi počitnicami, in sicer od 21. do 25. februarja 2022, spet organizirali petdnevni smučarski in deskarski tečaj za osnovnošolske otroke v Kranjski Gori. Informativne prijave že sprejemamo – več pa na spletni strani društva.

Tudi letos so Bezovškovi hišo in predvsem vrt v Zgornjih Tupaličah okrasili z lučkami ter ju tako »oblekli« v privlačno praznično vzdušje. Tokrat je zasvetilo več kot 16 tisoč lučk.

Tisoč gibov

Jutranja telovadba poteka po metodi 1000 gibov, in sicer v okviru preddvorske skupine Društva Šola zdravja. Vodena vadba je brezplačna. Ne potrebujete predhodne fizične priprave in ne drage športne opreme. Vaje izvaja vsak po svojih zmožnostih. Prisotnost na vadbi si določate sami. Nihče vas ne kontrolira ali kritizira, ker ima vsak dovolj dela s svojo vadbo. Potrebujete samo odločitev: grem. Zakaj bi se je udeležili? Spoznate nove ljudi, se razgibate, pospešite pretok telesnih tekočin in energije, krepite osebno disciplino in posledično svojo samopodobo. Izboljša se gibljivost sklepov, vsestransko krepite svoje telo in spodbudite dobro počutje, se seznanjate z dogajanjem v okolici. Vadba poteka vsako jutro od ponedeljka do petka z začetkom ob 7.30 na dvorišču gostilne Majč in po Zoomu s povezavo, ki jo prejmete s prijavo na elektronski naslov 57irenak@gmail.com.

Vpis v zimski semester vadbe joge

Vabljeni k vpisu v zimski semester vadbe joge. Vadba poteka vsak ponedeljek z začetkom ob 18. uri v Domu krajanov Preddvor. Primerna je za vsakogar, ne glede na predhodno znanje in starost. Informacije in prijave na številki 040 956 573.

Kordež

☎ 031 / 652 - 608

LESNA BIOMASA

🔧 izdelava lesnih sekancev	🚛 transport biomase
🔧 prodaja lesnih sekancev	📍 urejanje lokacij po sečnji
🔧 odkup lesnih sekancev	🌲 zbiranje in odkup vejevja

ODKUP CELULOZNEGA IN POŠKODOVANEGA LESA
ZA IZDELAVO SEKANCEV

KORDEŽ D.O.O. VISOVO 124, VIŠKOC

ANITA KERŽAN CELAR S.P.
Goričica 3, 4205 Preddvor

☎ 04 25 55 355
☎ 041 635 043 (Janez)
☎ 051 650 230 (Simona)
✉ avtoservis.kerzan@siol.net

• KLEPARSTVO • LIČARSTVO
• MEHANIČNE STORITVE
• NADOMESTNA VOZILA
• MENJAVA STEKEL

Srečno
2022!

CENITEV ŠKOD ZA ZAVAROVALNICE

Koledar dogodkov za december

gRajski Preddvor

Vsak dan v mesecu decembru • grad Dvor

Razstava jaslje

Obiskovalci si lahko ogledajo in slikajo jaslje na grajskem dvorišču, posamezniki pa so svoje jaslje postavili na ogled za praznično osvetljenimi okni.

Zavod za turizem Preddvor, Zavod grof in grofica, E: info@visitpreddvor.si

Vsak dan v mesecu decembru

Skupna okrasitev smrečice

Na parkirišču pred gradom Dvor vabimo vse, da s skupnimi močmi okrasimo smrečico, ki jo že krasijo novoletne lučke.

Zavod za turizem Preddvor, Zavod grof in grofica, E: info@visitpreddvor.si

Vsako soboto in nedeljo • grad Dvor, ob 16. uri

Vila Mila spušča milne mehurčke za izpolnitev želja

Vila Mila vabi otroke, njihove starše, babice in dedke, da pridejo ujet svoje milne mehurčke, ki izpolnjujejo želje.

Zavod za turizem Preddvor, Zavod grof in grofica, E: info@visitpreddvor.si

Vsako soboto in nedeljo • grad Dvor, od 12. do 16. ure

Pravljčni kotiček za novoletna voščila

V kavarni gradu Dvor pravljčni kotiček z zlatim stolom vabi vse, ki nam želijo sporočiti svoje novoletne želje, ki jih bomo objavili na družbenih omrežjih. Vstop prost.

Zavod za turizem Preddvor, Zavod grof in grofica, E: info@visitpreddvor.si

Miklavževanje

Po večini krajev v občini vsako leto v decembru hodijo parkeljni. »Leto je prehitro naokoli in že je pred vrati december,« pa je tokrat začel svoj sestavek Vili Sus. In nadaljeval, da je miklavževanje v Kokri že tradicionalno domena Turističnega društva Kokra. »Dan pred tem smo člani društva pripravili prireditveni prostor na vaškem trgu pred cerkvijo. Ker smo se znašli v neprijaznih časih do tovrstnih prireditev, smo se morali ravnati po strogih navodilih zdravstvene inšpekcije.« V samo pripravo so vložili več truda in energije. »Namesto 'kuhančka' za obiskovalce je bilo sedaj na barski mizi razkužilo za roke,« je humorno zapisal. »Mengarjev Domen je prebral čudovito pravljico, otroci so z glasnim klicanjem končno le priklicali Miklavža.« Ni prišel sam in letos je bil bolj skromen, je še dodal. »Obdaril je samo predšolske otroke. Kljub vsemu je bilo veselja in radosti za poln koš.«

Torek, 21. 12. 2021 • grad Dvor, ob 18. uri

Glasbeni večer Svetloba

Glasbeni večer nam bodo pripravili slepi in slabovidni. Vstop prost.

Zavod za turizem Preddvor, Zavod grof in grofica, E: info@visitpreddvor.si

Sreda, 22. 12. 2021 • grad Dvor, ob 18. uri

Božični večer: Tina Nunar

Vabimo vas, da preživite večer ob poslušanju božičnih pesmi, katerih praznični duh vam bo pričarala mlada pevka Tina Nunar. Vstop prost.

Zavod za turizem Preddvor, E: info@visitpreddvor.si

Četrtek, 23. 12. 2021 • grad Dvor, ob 17. uri

Pravljčna urica: Zlata ptica

Doživeto branje pravljice Zlata ptica Matije Valjavca, ki letos beleži 200. obletnico rojstva. Sledi ustvarjalna delavnica. Vstop prost.

Zavod za turizem Preddvor, E: info@visitpreddvor.si

Sobota, 25. 12. 2021 • jezero Črnava

Potop božičnega drevesca v jezero Črnava

Virtualno predvajanje tradicionalnega potopa na FB VisitPreddvor.

Zavod za turizem Preddvor, E: info@visitpreddvor.si

Glede na epidemiološko stanje v državi določene dogodke organizator lahko datumsko in vsebinsko prilagodi ali odpove. Vse morebitne spremembe bodo objavljene na spletni strani www.visitpreddvor.si.

Foto: TD Kokra

Mateja Korošec, direktorica Centra Korak / Foto: Tina Dokl

Priznanje Mateji Korošec

Med letošnjimi prejemniki nagrad in priznanj za delo na področju socialnega varstva in izvajanja rejniške dejavnosti za leti 2020 in 2021, ki jih podeljuje ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, je tudi Mateja Korošec, direktorica Centra Korak v Kranju, po rodu iz Tupalič. Na predlog Centra za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo Naprej v Mariboru je prejela priznanje za dosežke na posameznih področjih dela v zadnjih dveh letih.

Obdarovanje starejših

Tudi letos je Občina Preddvor obdarila starejše, bolne in invalide, ki prebivajo v občini. Poverjeniki Društva upokojencev Preddvor in svetniki občinskega sveta so razdelili več kot dvesto darilnih paketov občanom, starim osemdeset in več let. Vsem sodelujočim se na občini iskreno zahvaljujejo.

Copatki za novorojenčke

Za bose nogice preddvorskih novorojenčkov že leta skrbi Skupina za ročna dela Gelike pri Društvu upokojencev Preddvor. Tudi letos so članice napletle modre in rožnate copatke, ki jih dobi vsak novorojeni občan. Velika zahvala vsem pridnim članicam.

Zahvala

Zahvaljujem se vsem preddvorskim prostovoljcem, ki vozijo v okviru projekta Prostopfer, za vožnjo in skrb ter jim želim lepe božične praznike ter srečno v novem letu 2022.

Tilka Avsec, Potoče

**NOVI
RENAULT
MEGANE CONQUEST
E-TECH HIBRID**
hibriden po naravi

Poraba pri mešanem ciklu: 4,9–6,1l/100 km. Emisije CO₂: 111–138 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFULL. Emisija NOx: 0,0003–0,0222 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00–0,00016 g/km. Število delcev (x10¹¹): 0,00–1,04. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjskega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjskega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerni koncentraciji prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča www.renault.si

Vaš trgovec v Cerkljah na Gorenjskem

PREŠA CERKLJE, Slovenska cesta 51, 4207 Cerklje na Gorenjskem, 04/281 57 00, www.rpresa.si

Srečno 2022!

2022

Vesele praznike in obilo zdravja!

Komunala Kranj

www.komunala-kranj.si

MALICE. KOSILA. DOSTAVA NA DOM
ALI V PISARNO.

**VSAKODNEVNA DOSTAVA
STAREJŠIM NA DOM.**

LOGAR
gostinstvo

Hotemaže 3a

04/25-31 267

★ ŽELIMO VAM MIRNE IN VESELE ★
PRAZNIKE. V NOVEM LETU PA OBILO
ZDRAVJA IN LEPIH TRENUTKOV!
★

